PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in Canada, Published by the Lith. Press Association, P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Sąvaitraštis

Visų Šalių Darbininkai, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, O Išlaimėsit Visą Pasaulį!

Nr. 151 KETVIRTADIENIS, GRUODŽIO (DECEMBER) 24, 1936, TORONTO, ONTARIO METAI V

LAI GYVUOJA LIAUDIES BALSAS! SAKO MONTREALAS

Montrealo ir Toronto Lietuviai Koncertuose Suaukavo Apie $500

Didelį Entuziazmą Torontiečiuose Sukėlė Montrealiečių Koncerto Dalyvių Telegrama

GERAS ATSAKYMAS REVOLIUCINIO JUDĖJIMO KENKĖJAMS

Toronto, Gruodžio 21.—Vakar vakare įvyko du didžiuliai Liaudies Balso k o n certai,—Montreale ir Toronte,—kuriuose lietuviai Liaudies Balsui davė didelę kalėdinę dovaną.

Nežiūrint to, kad Toronte praėjo visa eilė didelių kampanijų, per kurias buvo sukelta keli šimtai dolerių, tačiau dar ir Liaudies Balsui suaukavo apie 150 dolerių, kuomet draugas M. Guoba paaiškino, kodel Liaudies balsui reikalinga parama.

Vos užbaigus aukų rinkimą ir pradėjus tęsti vakaro programą, ant scenos pasirodė vakaro pirmininkas, draugas V. Raila, su šypsena veide. Išsitraukė telegramą ir pareiškė: "Gavau telegramą iš Mon-t-r-e-a-l-o. Pažiūrėsim, kas joj yra." Atplėšė ir pradėjo skaityti:

"Lietuvių Koncerto Pirmininkui, "6 Denison Ave., Toronto.

"Brangūs draugai ir draugės! Mes, Montrealo lietuviai, Liaudies Balso metinio koncerto dalyviai, nuoširdžiai sveikiname draugus torontiečius. Nežiūrint, kaip mums kenkė, bet mes susirinkome apie 600 ir suaukavome Liaudies Balsui $346. Lai gyvuoja Liaudies Balsas!

"Koncerto Dalyvių Vardu: "Rajono Komit. ir A. Bimba."

Telegrama torontiečiuose sukėlė didelį entuziazmą. Ji buvo sutikta su smarkiu delnų plojimu. Taipgi torontiečiams buvo smagu girdėti, kad draugas A. Bimba dalyvavo toj iškilmėj. Daugelis tuoj išreiškė pageidavimą, kad jis atvyktų į Torontą. Torontiečiai labai pasiilgę.

Kaip jau buvo rašyta, Montrealo lietuvių renegatai, sulindę į Vytauto kliubą, stengėsi kenkti Liaudies Balsui. Manoma, kad ir Grigaitį kvietėsi tais pačiais sumetimais. Po Grigaičio prakalbų ir iš torontiečių buvo tokių, kurie pasakojo, kad dabar Liaudies Balso niekas neims nei į rankas. Tie žmonės nusivylė. Revoliucinis judėjimas su savo rėmėjais ne pelų maišas, kad tokie vėjagaudžiai galėtų jam pakenkti.

Liaudies Balsas širdingai dėkoja visiems aukavusiems ir kuom kitu prisidėjusiems. Lai gyvuoja Kanados lietuvių revoliucinis judėjimas!

M E K S IKOS DARBININKAI PROTESTUOJA PRIEŠ TROCKIO ĮSILEIDIMĄ

Mexico City, Gruodžio 18.—Kadangi Meksikos valdžia pareiškė, kad ji priims iš Norvegijos išvejamą Leoną Trockį, Sovietų Sąjungos vadų žudymo organizatorių, Meksikos darbininkai pradėjo kelti didelį protestą prieš įsileidimą.

SHIRLEY TEMPLE TURTAS $1,250,000

Hollywood, Gruodžio 19. — Kaip pasirodo, tai ne tik Dionne penkiukių turtas greitai auga. Shirley Temple, garsi filmų artistė, uždirbusi $1,250,000.

ANGLIJOS KARALIUS PER METUS GAUS $2,570,000

Londonas, Gruodžio 17. — Anglijos karalius George VI per metus gaus $2,570,000. Iš tos sumos žada duoti po $250,000 savo broliui, užleidusiam karaliaus vietą.

Taigi, karaliaus vieta gana pelninga.

Kanada 1937 m. Ginklavimuisi Išleis $60,000,000

Ottawa, Gruodžio 16.—Kartu su reorganizavimu milicijos, Kanados valdžia 1937 metais žada išleisti $60,000,000 kariškiems reikalams, $15,000,000 daugiau, negu šiais metais išleido.

Būsią daugiausia atydos kreipiama į armijos mechanizavimą. Vienos divizijos mechanizavimas esąs negalimas be $10,000,000. Taipgi bus stiprinama kariška aviacija.

Kanados premjeras Mr. King sakė, kad kuomet Kanada nesikiš į Europos reikalus, tai jai pavojaus nebus. Jei, taip, kiti stato klausimą, tai kam dabar toks ginklavimasis?

JAU 128,000 UNIJISTŲ PLIENO INDUSTRIJOJE

Washington, Gruodžio 21. — Plieno industrijos savininkai labai susirūpinę C.I.O., komitetu i n d ustrinėms organizacijoms, kuris, sakoma, įtraukęs į unijas jau 128,000 darbininkų plieno industrijoj, kurioj dirba apie 500,000 darbininkų.

Kompanijinės unijos planuoją susilieti su C.I.O. unijomis.

Detroite automobilių unija žada greitai įteikti reikalavimus. Kai kuriuose departamentuose automobilių industrijoj pasireiškia streikai.

KUBOS MILITARISTAI REIKALAUJA PREZIDENTO REZIGNACIJOS

Havana, Kuba, Gruodžio 20.—Kubos militaristai su pulkininku Batista priešakyje reikalauja prezidento Gomez rezignacijos. Militaristams nepatinką, kad prezidentas palaikąs liberališkas pažiūras.

NEATRODO, KAD TAIP BŪTŲ

Berlinas, Gruodžio 21.—Nazių Santa Claus vaikams dalina paveiksluotas knygutes, kuriose vaizduojama, kad naziai daug gudresni už žydus. Sakoma, kad perdaug reklamuojamas daiktas niekam nevertas, taip veikiausiai ir su naziais yra, kad reikalinga tokios reklamos.

STREIKAS SULAIKĖ 233 LAIVUS S.A.V. UOSTUOSE

San Francisco, Gruodžio 19.—Suvienytų Valstijų jūrininkų streikas sulaikė 233 laivus. Streikas prasidėjo 51 diena atgal.

Šiame paveikslėlyje vaizduojamas Europos pasidalinimas. Juodas plotas rodo grynai fašistinį bloką. Balti plotai tas šalis, kurios jungiasi prieš fašistinį bloką. Brukšneliais pažymėtos laikomos nenusistačiusiomis. Taipgi ir su Ispanija reiškiama abejonė, nes dar nežinia, kuri pusė laimės.

Franko Planai Paemimui Madrido Vargiai Duos Jam Kokias Pasekmes

Lojalistai Ne tik Kad Atmuša Užpuolimus, Bet Vietomis Daro Puolimus Ant Fašistų

FAŠISTAI GIRIASI UŽBLOKAKADAVĘ MINOMIS LOJALISTŲ UOSTUS

Madridas, Gruodžio 22.—Vakar lojalistai sustiprino savo pozicijas Pozuelo, Villanceuva, D e l p ardillo ir Voldemorillo fronte, kuris tęsiasi per 12 mylių. Šis frontas tęsias palei El Escorial kelią, kuris veda į Guadarrama kalnus. Fašistai buvo padarę du puolimus, bet buvo atmušti. Laike mūšių lojalistai paėmė 6 tankus.

Iš šiaurės gautas pranešimas, kuris sako, kad lojalistai sudaužę ginklų fabriką Ovedo mieste, kuris gamino sukilėliams šautuvus ir kulkosvaidžius.

Fašistai iš orlaivių ir kanuolių smarkiai bombardavo Madridą, bet tas bombardavimas ir pasibaigė tik bombardavimu. Lojalistų pozicijos liko nepajudintos.

Šiandien taipgi du fašistų orlaiviai mėtė bombas. Sako vienas buvo numuštas žemyn, o kitas pabėgęs.

Valdžios milicija suėmė 6 tankus Boadilla fronte. Su vienu tanku sučiupo italus tankininkus.

Franco įsakymu fašistai nužudę pulkininką Bravo ir dar vieną fašistų karininką už neišlaikymą Boadillo-Siguenza.

Fašistų valdžia per radio paskelbė, kad daugelis lojalistų uostų užblokaduoti minomis. Liepia kitų šalių laivams laikytis nuošaliai, nes galį užplaukti ant minų.

SUŠAUDĖ PULRUIMYJE

Chicago, Gruodžio 19. — Šiame banditais pagarsėjusiame mieste užėjo trys vyrai į vieną pulruimį ir išsiskyrę iš minios tūlą Dominick Scaduto pastatę prie sienos trimis šūviais mirtinai peršovė ir prasišalino. Sako, kad peršautasis buvo atvykęs iš New Yorko ir gyveno pas tetą. Jo brolis buvo sušaudytas porą mėnesių atgal vienoj subvėj New Yorke.

KAPOJA ŠIAUDŲ KŪLIUS, KAD IŠMOKT GALVAS KAPOT

Paryžius, Gruodžio 19.—Obrecht, automobilių mechanikas, mokinasi galvas kapoti su giliotina. Tam naudoja šiaudų kūlius. Sakoma, kad jis perims iš Deibler, kuris jau norįs rezignuoti, nes paseno ir pavargo. Deibler jau 68 metų amžiaus ir yra nukirtęs 270 galvų.

CENTRALINĖS AMERIKOS ŽEMĖS DREBĖJIME ŽUVO 1,000

Mexico City, Gruodžio 22.—Apskaitliuojama, kad per žemės drebėjimą San Vicente, El Salvador'e, žuvo 1,000 žmonių. Padaryta nuostolių už $100,000,000.

NAZIAI SAKO, KAD ANGLIJOJ IR S.A.V. DAR BLOGIAU

Berlinas, Gruodžio 21.—Nazių propagandistai pradėjo skelbt žinias, kad Anglijoj ir Suvienytose Valstijose ekonominės sąlygos dar blogesnės, negu Vokietijoj, kur įvedamos duonos kortos. Visi tėmytojai stebisi, kaip apsiėjo nepaminėję SSRS. Veiklausiai žmonės netiki, kuomet rašo apie SSRS.

Žuvę 46 Karininkai Beginant Chiang Kai-Sheką

Nanking, Gruodžio 23. — Čia oficialiai paskelbta, kad užmušti 46 Chang Kai-Sheko karininkai laike susirėmimo su Chang Hsueh-Liang sukilėliais, kurie suėmė Chiang Kai-Sheką Sian Fu mieste, gruodžio 12.

Sakoma, kad Chang Hsueh-Liangą palaiko generolas Yu Hsueh-Chung, kurio armija užmušus keletą nacionalistų. Yu Hsueh-Chung yra Kansu provincijos gubernatorius.

Generolas Yang Fu Cheng kuris komanduoja 30,000 armiją, taipgi stojąs už Chang Hsueh-Liangą.

Orlaiviu nuskrido į Sian Fu Chang Kai-Sheko pati. Sakoma, kad ji mėginsianti išpirkti savo vyrą. Gandai leidžiami, kad Changas už Chiang Kai-Sheko paleidimą reikalaująs 60 milijonų dolerių. Nankingo valdžia tačiau, užginčija tokius gandus

Kaip matyti, tai padėtis Chinijoj laibai kritiška.

AUKSO DANTYS BUVO PRIEŽASTIS KONGRESMANO MIRTIES

Mexico City, Gruodžio 22.—Čia susišaudyme krito kongresmanas Salvador Mayorga ir du kiti. Priežatis susišaudymo buvus tokia:

Meksikos armijos majoras Hernandez ieškojęs savo brolio užmušėjų. Jam buvę nurodyta, kad žmogžudys auksiniais dantimis randasi saliūne. Kadangi kongresmanas, buvęs tam saliūne, turėjo nemažai auksinių dantų, tai majoras ir užpuolė ant jo, del ko įvyko susišaudymas, per kurį trys žmonės liko nušauti.

ISPANIJOS UNIJOS ŠAUKIA LIAUDĮ PRIE VENYBĖS IR KOVOS PRIEŠ TARPTAUTINĮ FAŠIZMĄ

Toronto, Gruodžio 21.— Gautas atsišaukimas nuo Ispanijos unijų, kuris kreipiasi į viso pasaulio liaudį, kad vienytų savo jėgas ir stotų į pagelbą Ispanijos liaudžiai:

"Visų šalių darbininkai! Nuo pradžios sukilimo, kuris prasidėjo liepos mėnesį, Ispanija yra teriojama tarptautinio fašizmo, kuris atlieka brutališkiausius prasižengimus, kokių istorija dar nežino. Nuo sukilimo pradžios, daugiau ne 200,000 žmonių nužudyta," sako tas atsišaukimas.

"Generalė Darbininkų Unija šaukiasi į darbininkus, į Antrą Internacionalą, į Komunistų Internacionalą, į Tarptautinę Amatų Unijų Federaciją, į Raudonąjį Darbininkų Unijų Internacionalą ir į Amerikos Darbo Federaciją, į Lotinų Amerikos šalis, į Tarptautinę Raudonąją Pagelbą ir į nepartinius darbininkus ir valstiečius, į visus liberališkos minties profesionalus ir į visas demokratines jėgas,—dėti pastangas, kad būtų nuimta blokada ir suteiktos teisės Ispanijos valdžiai pirktis ginklus.

"Pasaulis turi pakelti savo balsą prieš fašizmo žiaurumus!

"Viso pasaulio darbininkai! P r i ešfašistiniai intelektualai! Jei jūs norite palaikyti ar pagerinti jūsų gyvenimo sąlygas, kurias fašistinis imperializmas nori pabloginti,—skubinkitės į pagelbą mums.

"Šalin nesikišimo paktas!

"Lai gyvuoja laisvė ir demokratija!"

Generalė Darbininkų Unija Ispanijoj dabar turi 1,500,000 narių.

VIENAS CHIANG KAI-SHEKO SŪNUS KOMUNISTAS

N a n k ing, Gruodžio 19. — Chang Kai-sheko, Chinijos diktatoriaus, kurį dabar laiko suėmęs Chang Hsueh-liang, vienas sūnus komunistas. Jis randasi Sovietų Sąjungoj. Kitas jo sūnus mokinasi Berline, universitete.

SSRS Reikalaus Ispanijos Sukilelius Vadinti Piratais

Tokį Reikalavimą Įteiks Nesikišimo į Ispanijos Vidujinius Reikalus Komitetui

DR. BETHUNE VIENUTĖ SUŽEISTUOSIUS APRŪPINA KRAUJU

Madridas, Grudožio 21. — Dr. Bethune, montrealiečio, vienutė veikia labai gerai. Į 15 minučių po gavimo pranešimo ji galės pribūti prie sužeistųjų ir sutcikti kraujo įliejimą.

Bethune vienutė palaikoma Kanados darbininkų aukomis.

ISPANIJOS DELEGACIJAI SUAUKAVO $100.000

Toronto, Gruodžio 21.—Draugas A. A. MacLeod, Lygos Prieš Karą ir Fašizmą pirmininkas, ką tik sugrįžęs iš Suvienytų Valstijų, kur užsibaigė Ispanijos valdžios atstovų maršrutas, pareiškė, kad Kanados ir Suvienytų Valstijų darbo žmonės tai delegacijai suaukavo $100,000.

Taipgi jis pažymėjo, kad amatų unijos laike 30 dienų pradės gaminti 12,000 apsivilkimų del Ispanijos liaudies karcivių ir moterų.

ROBESON SŪNŲ MOKINS SOVIETŲ SĄJUNGOJ

Maskva, Gruodžio 21. — Garsus Suvienytų Valstijų juododi dainininkas, Paul Robeson, dabartiniu laiku važinėjąs po Sovietų Sąjungą, savo jauną sūnų monkinsiąs Sovietų Sąjungoj, o ne Suvienytose Valstijose. Jam patikę, kad Sovietų Sąjungoj nėra diskriminuojami nei negrai, nei kitos rasės.

Robeson pavasarį praleisią šiaurinėj Afrikoj, o paskui grįšiąs į SSRS, kur dirbs prie filmų gamybos.

HITLERIS UŽDRAUS VALGYTI ŠVIEŽIĄ DUONĄ

Berlinas, Gruodžio 22.—Laikraščiai rašo, kad bus įvestas patvarkymas, kad kepyklos ne pardavinėtų šviežios duonos Šviežios duonos žmonės daugiau suvalgą.

WELLANDE SUSTREIKAVO 700 VATOS DARBININKŲ

Welland, Ont., Gruodžio 22.—Kadangi bosai atsisakė išpildyti darbininkų reikalavimą pakelti algas ant 20 nuošimčių, čia išėjo į streiką 700 vatos darbininkų, kurie dirba Empire vatos fabrike.

S. SMITHO BALSŲ NEPERŽIŪRI

Toronto, Gruodžio 22.—Teisėjo Parker patvarkymu, penkto wardo balsų perskaitymas atmestas, išskyriant dvie kandidatų, Bogarto ir Hacker, kurie tarp savęs rungtyniavosi. Perskaičius 26 skyrių balsus nerasta jokios netvarkos, išskyriant tą, kad Bogarto balsai paaugo ant 15 balsų.

BLUMAS PRIEŠ APTAKSAVIMĄ TURČIŲ

Paryžius, Gruodžio 22.—Blumo kabinetas atmetė komunistų pasiūlymą daugiau taksuoti turčius, nes 1937 metų budžiete bus $209,700,000 nedatekliaus.

HITLERIS ŽADA SIŲSTI 62,500 NAZIŲ PRIEŠ GENEROLŲ NORĄ

Londonas, Gruodžio 21.—Sovietų Sąjungos ambasadorius Anglijai pareiškęs, kad Sovietų Sąjunga formuluoja reikalavimą Nesikišimo į Ispanijos Vidujinius Reikalus Komitetui, kad Ispanijos sukilėlių laivai būtų skaitomi piratais, kurie būtų galima skandinti.

Tokį reikalavimą Sovietų Sąjunga statys todel, kad sukilėlių kariškas laivas padegė Sovietų Sąjungos laivą Komsomol.

Sovietų Sąjungos ambasadorius Kagan kreipėsi į Anglijos užsienio reikalų ministeriją prašydamas suteikti informacijų apie Komsomol likimą. Sakoma, kad Anglijos prekiniai laivai matę Komsomol degant, o prie jo stovint sukilėlių laivą. Komsomole buvo apie 30 jūrininkų.

Komsomol sudeginimas sujudino visą Europą. O tą sujudimą dar padidino žinios, kad Hitleris nutaręs siųsti Ispanijon dar 62,500 nazių prieš generolų norą. Generolai aiškiną, kad tas įvels Europą į karą, kuriam Vokietija esanti dar neprisirengus.

Kiek matyti iš įvairių diplomatų pareiškimų, nesikišimo komitetas ir šiuo kartu vargiai ką gero padarys. Anglija nenori išstoti prieš sukilėlius. Ji gėriau įsakė savo laivams nesimaišyti po kojomis sukilėliams.

"Žaidžia su Ugnimi," Sako Sovietai Fašistam

Maskva, Gruodžio 20.—Sovietų Sąjungos spauda reiškia didelį pasipiktinimą fašistiniais jūriniais plėšikais, kurie uždegė Sovietų laivą Komsomol ir tokiu būdu nuskandino.

"Mes galim sukilėliams pasakyti, kad jie žaidžia su ugnimi," rašo Sovietų spauda.

Komsomol vežė manganese Belgijai. Jį patiko Viduržemio jūroj sukilėlių fašistų karinis laivas ir uždegė.

FAŠISTAI NUŽUDĖ KOMSOMOL JŪRININKUS

Londonas, Gruodžio 23.—Daily Herald pranešė, kad visi Sovietų Sąjungos laivo Komsomol jūrininkai, išskyrus du, fašistų buvo tuoj nužudyti, kaip tik jie buvo paimti ant fašistų laivo Canarias. Komsomol ugnies apimtas nuskendęs.

SULAIKO IR KITŲ ŠALIŲ LAIVUS

Londonas, Gruodžio 22. — Ispanijos fašistų ginkluoti laivai Gibraltaro sąsiauryje sulaikė Graikijos laivą.

EKSPLOZIJOJ ŽUVO 33 MAINIERIAI

Nueva Rosita, Mexico, Gruodžio 22.—Rosita Zinc mainose įvyko didelė eksplozija, per kurią 33 mainieriai užmušti, 23 smarkiai apdeginti ir 8 dar nesurandama.

Madridas, Gruodžio 23.—Tarp užmuštų fašistų rasta daug vokiečių karininkų ir kareivių.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITINIS LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS LIETUVIŲ SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $2.00; pusei metų $1.00. Visur kitur metams $2.50; pusei metų $1.25. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

Ne Tik Kitiems, Bet ir Sau Duobę Kasa

Dr. P. Grigaitis, Naujienų redaktorius, kalbėdamas Montreal-komunistų žeminimas yra labai žalingas. Tai silpninimas liaudies le ir Toronte, stengėsi diskredituoti Sovietų Sąjungą ir komunistus. Kuomet net buržuazija nedrįsta šiandien SSRS ir komunistų lyginti su fašizmu, tai jis tą atliko. Toks biaurus SSRS ir jėgų, besimobilizuojančių kovai prieš fašizmą ir karą. Tai kasimas duobės sau ir kitiems.

Lietuvos socialdemokratų vadai panašiai elgėsi. Kuomet jie įėjo valdžion, jie jautėsi, kad nei "peklos vartai" jų nenugalės. Užmiršo, kad fašizmas galanda kirvį ir jiems. Vietoj mobilizavimo masių kovai prieš bekylantį fašizmą, jie puolė komunistus "karti." Štai ką jie tuomet sakė:

"Kiekvienas partijos narys turi žinoti, kad čia, profesinėse sąjungose, galutinai bus sprendžiama kova tarp komunistų ir socialdemokratų," rašė Socialdemokratas birželio 24 dieną, 1926 metais. "Arba mes, arba jie. Abiejiems vietos nėra ir būti negali. Kas to neišmano, tas yra ne socialdemokratas, bet žioplys, kurs darbininkų judėjime ničnieko nenusivokia."

"Reikalinga visur patiems socialdemokratams pulti komunistus, nelaukti kol komunistai puls socialdemokratus," rašė Socialdemokratų Partija savo aplinkraštyje, išleistame lapkričio pirmą dieną 1926 metais, už pusantro mėnesio prieš fašistinį perversmą.

"Reikia varyti juos (komunistus) iš darbininkų organizacijų, iš profesinių sąjungų ir imti viso darbininkų judėjimo vadovavimą į socialdemokratų rankas. Mes socialdemokratai jauskimės darbininkų judėjime vadais, šeimininkais."

"Maksimalistai, komunistai ir kitokie mūsų nekultūringumo ir nesveikatos fantazijos pagimdyti padarai iš darbininkų judėjimo turi išnykti," rašė Naujoji Gadynė. "Kelias į vienybę veda per komunistų, federantų, maksimalistų ir kitokių darbininkų judėjimo spekuliantų politinį lavoną."

Na, jie ir smaugė komunistus. Komunistų Partijai neleido viešai veikti. Panevėžy buvo uždarę 6 unijas. Ir štai kodel: savo susirinkimuose dainavo internacionalą, į savo susirinkimus leido savo vaikus ir panašiai.

Bet kur dabar tie darbininkų vadai? Jei kurie nenuėjo pas fašistus, tie dabar dar blogesnėj padėtyj, negu komunistai. Pas komunistus yra pakankamai noro ir drąsos veikti nelegaliai, o jie tą padaryti nenori ir nėra pakankamai drąsos.

Taip atsitiko Vokietijoj, Austrijoj ir kitose šalyse. Taip atsitiks visur, kur tokie "išmintingi" žmonės nesiliaus skaldę darbininkų jėgas.

Istorija rodo, kad liaudies galia vienybėj. Ant kiek ji pajėgia susivienyti, ant kiek ji sukovingėja, ant tiek ji laimi. Francijos socialistai susidėjo su komunistais, šiandien jie laisvi. Bet jei jie būtų varę seną politiką, kur jie šiandien būtų? Tas pats ir su Ispanija. Tenai suvienytos liaudies jėgos atlaiko ne tik Franko maurus, bet ir Italijos ir Vokietijos bomberių atakas.

Šimtai tūkstančių darbo žmonių krito tik delto, kad jiems vadovavo tokie vadai, kaip šiandien Grigaitis, kuris vietoj nagrinėjimo, tyrinėjimo fašizmo augimo, šaukia, kad Kanadoj ir SAV demokratija užtikrinta. Taip manė ir Lietuvos socialdemokratai, bet taip nebuvo. Nebus taip ir Kanadoj ir kitur.

Didžiojo Kapitalo Tarnai

Gruodžio 18 dieną lankėsi Ottawoj Confederation of Catholic Workers of Canada delegacija, kuri įteikė reikalavimą valdžiai, kad ji išvarytų iš Kanados visus komunistus ir kad Kanados valdžia įneštų sumanymą Tautų Sąjungoj, kad Tautų Sąjunga surengtų teismą Sovietų Sąjungai apkaltindama ją skleidime komunistinės propagandos kitose šalyse, kurią pravedanti pagelba ekonominių ryšių su tomis šalimis.

Niekam ne paslaptis, kad Quebeco provincijoj darbininkai gauna mažiausias algas visoj Kanadoj. Tačiau katalikiškų unijų vadai nestato valdžiai reikalavimų, kad pagerintų darbininkų sąlygas, o važiuoja į Ottawą reikalauti, kad valdžia reikalautų iš Tautų Sąjungos teismo Sovietų Sąjungai, kurioj darbininkai patys valdo fabrikus ir viską kitą.

Žinoma, tų unijų eiliniai nariai, katalikai darbininkai, už tai negali būti kaltinami. Tokie reikalavimai nebuvo leidžiami diskusuoti ar balsuoti. Juos iškepė tiktai reakciniai vadai, kuriems nerūpi darbininkų reikalai.

Kad tie reikalavimai buvo vaikiški, tai matyti ir iš valdžios atsinešimo link jų. Teisingumo ministeris Mr. Lapointe atsakė, kad "valdžia nemyli komunizmo, nei tokių valdžios formų, kurios svetimos demokratiškiems principams, bet dabar nelaikas kelti neapykantą. Geriausias būdas kovai prieš komunizmą Kanadoj, tai patenkinti žmonių reikalus taip, kad demokratijos nepakenčiamos valdžios formos nerastų pritarimo."

Komunistai pilnai su tuo sutinka. Visi—valdžia ir tokie unijų vadai—galite dirbti toj kryptyj ir pavojus bus prašalintas Komunistų tikslas pagerinti darbo žmonių būvį. Jei tas bus atlikta, komunistai taipgi bus tuomi patenkinti. O kol to neatliksite, komunizmo neišrausite nei su biauriausiais terorais.

Klausimai ir Atsakymai

Klausimas: — Kaip jau buvo rašyta, Toronte kalbėjo Dr. Grigaitis, Naujienų redaktorius, temoje Socializmas ir Proletarinė Diktatūra. Išklausęs paskaitą norėjau pastatyti jam nors vieną klausimą, bet pirmininkas neleido man paklausti nei to vieno klausimo. Todel aš norėčiau klausti Liaudies Balso redakciją, kad atsakytumėt man į tą klausimą, nors ir ne jūsų pareiga atsakyti už kitus.

Dr. Grigaitis, bekalbėdamas apie Paryžiaus Komuną, jos rinkimų sistemą palygino prie buržuazinės rinkimų sistemos, o ypatingai Toronto wardų. Man pasirodė neaišku. Nejaugi ir 1871 metų Paryžiaus Komunoj darbininkai neturėjo teisių balsuoti ir rinkti savo atstovus, kaip kad neturi Toronto darbininkai, jei nemoka tam tikrų mokesčių, nors jie yra šios šalies piliečiai?

Atsakymas: — Marksas apie Paryžiaus Komuną rašydamas pažymi sekančiai: "Komuna susidarė **iš visuotina balsavimo teise** išrinktų miesto atstovų įvairiuose Paryžiaus distriktuose. Jie buvo atsakomingi ir bet kuriuo laiku galėjo būti **atšaukti**. Jų dauguma, savaime suprantama, susidarė iš **darbininkų arba darbininkų klasės pripažintų atstovų.** Komuna turėjo būti ne **parlamentinė, o dirbančioji įstaiga,** tuo pačiu laiku įstatus leidžianti ir juos vykdanti. Policijai, kuri lig šiol buvo valstybės valdžios įrankis, tuojau liko atimtos politinės funkcijos, ir ji paversta atsakomingu Komunos organu, pašalinamu bet kada. Taip pat valdininkai visų kitų valdžios šakų. Pradėjus nuo Komunos narių, nuo viršaus iki apačiai, visuomenės tarnyba turėjo būti atliekama už **darbininko darbo mokestį.** Visokios, pirmiau užtikrintos privilegijos ir skiriami pinigai del atstovybės aukštesniem valstybės valdininkam pranyko kartu su tais valdininkais." Iš to matyti, kad Komuna tiek teturėjo panašumo į Toronto miesto rinkimų ir savivaldybės sistemą, kiek naktis panaši į dieną.

J. P.

Dr. St. Matulaitis

Kalėdos

IŠ KUR KILUSI KRIKŠČIONIŲ KALĖDŲ ŠVENTĖ?

Kalėdos, kristaus g i m i m o diena, kaip skelbia kunigai. Kristus, anot kunigų, yra dievo sūnus, gimęs iš nekaltos mergelės, kuri ir po gimdymo pasilikusi nekalta. Gimęs kristus tvarte, jautis ir asilas šildė jį, begulintį ėdžiose, savo kvapu, jam gimus, danguj sužibusi nauja žvaigždė; jam atėję nusilenkti "trys karaliai," o "nelabasis" erodas norėjęs jį nužudyti. . . . Ir daug, daug kitokių keistų dalykų apie jį pasakoja. Ir visa tai būtų labai stebūklinga, jeigu tai būtų teisybė, o nepasakos. Pasirodo, kad lygiai tokios pat "stebuklingos" pasakos sekamos ir apie kitus dievus, ir į jas žmonės tikėjo ir dabar dar tiki. Taip stebūklingai gimė ir dievas Adonis Sirijoj, ir graikų Dionizas ir persų Mitrą, ir egyptiečių Horus, ir babilioniečių Mardukas, ir dar daugybė kitų, daug už kristų vyresnių dievų. Ne tik dievai, bet senieji ir garsūs žmonės ir karaliai būtinai stebūklingai iš panelių gimdavo. Taip gimė Romos imperatorius Augustas, taip gimė Aleksandras Makedonietis; Chinų galvočius Konfucijus gimė nuo to, kad smakas išmetė iš nasrų į jo motiną brangų akmenuką, nuo kurio ji pradėjo Konfucijų. Persų Zarastustrą pradėjo motina nuo to, kad iš dangaus nusileido garbė, susijungė su jo motina, nuo to ji pastojo ir gimdė Zaratustrą. Kuomet Zaratustra gimė, gamta džiūgavo, medžiai ir upės giedojo garbės giesmę, ant dangaus sužibo žvaigždės. Tas pat atsikartojo su Budda, kurio motiną Mają apvaisino patsai dievas. Buddai gimus, žvaigždė sužibo danguj, ir karaliai atėjo nusilenkti, ir užmušti jį norėjo; motinai prisiėjo bėgti. Net egyptiečių dievas-bulius Apis stebūklingai gimė iš karvės Gator: saulės spindulys, girdi, nusileido į karvę ir ji gimdė dievą-bulių Apį. Visose šitose ir daugybėj kitų pasakų motinos-mergelės, pagimdę, pasiliko nekaltos, lygiai taip, kaip Marija, pagimdžiusi kristų. Dar įdomesnių yra pasakų. Štai deivės Venera, Junona ir kitos turėjo net po kelis vaikus ir vis tik mergaitėmis pasiliko, "stebūklingumu" toli pralenkdamos mūsų panelę švenčiausią.

Ant senovės Egypto rūmų griūvėsių užsiliko piešinys iš laikų 2,000 metų anksčiaus tariamojo kristaus. Ant pirmo piešinėlio dievas Tot, lygiai kaip krikščionių Gabrielius, pareiškia faraono motinai Mutemua, kad ji paliks motina. Ant kito paveikslėlio dievas Knef, lygiai kaip krikščionių šventoji dvasia, paliečia jos lūpas kryžiumi, reiškia, apvaisina ją. Po to jau eina gimimo piešinys, nusilenkimas trijų karalių su dovanomis. Ir daug, daug panašių "stebūklų" galima papasakoti, kuriems žmonės tikėjo daug anksčiau prieš tariamojo kristaus gimimą. Kai kurie tų dievų, kaip va, Mitra, Adonis, Budda ir kiti buvo vadinami pasaulio išganytojais, atpirkėjais, dievo sūnumis, pasiųstais žmonėms gera padaryti.

Visa tai paduodu del to, kad parodyti, jog visos tos pasakos ne naujiena, kad krikščionių kristui taikomos pasakos jau buvo daug anksčiau kitose tikybose.

Dabar mokslo jau galutinai nustatyta, kad kristaus, kaipo asmens, visiškai nebuvo, kad vadinamieji evangelistai surašė tik pasakas, kurios vaikščiojo žmonėse apie dievo sūnų, išgelbėtoją; krikščionių pasakos susidėjo iš anksčiau jau buvusių pasakų apie kitus dievus. Evangelistai—o jų buvo daugybė—kiekvienas kitaip aprašė tariamąjį kristų. Tiktai ketvirtame šimtmetyje po tariamojo kristaus gimimo kunigai, įgiję galią Romos valstybėj, suvažiavę Nikejoj 364 metais, sudegino jiems netinkamas evangelijas (jų buvo 54), palikdami (kononizuodami) tik 4, kurias sudėstė taip, kad kiek mažiau būtų jose prieštaravimų. Bet neveizint į tai, prieštaravimų ir nesąmonių evangelijose liko nemaža, užtat kunigai draudžia tikintiems tas evangelijas skaityti be bažnyčios aiškinimų, kad jie nesusektų tų priešingumų ir nesąmonių, kurios ten yra parašytos apie tariamąjį kristų.

Pirmieji krikščionys beveik 4 šimtmečius nešventė kristaus gimimo dieną 25 gruodžio. Ligtolaik buvo švenčiama drauge gimimo ir krikšto šventė; vadinosi ji "teofanija," arba, kitaip sakant, ta diena, kurioj, anot Jono ir Morkaus evangelijų, kristus atėjo pas Joną krikštytoją ir priėmė krikštą. Mat, iki IV šimtmečio pas krikščionis nebuvo vienos minties, apie kristaus gimimą. Vieni laikėsi tos minties, kad kristus visiškai negimė, bet tiesiog iš dangaus atėjo į šį pasaulį jau suaugusio žmogaus pavidale. Apie šitokio nusistatymo b u v i m ą liūdija mums II šimtmečio krikščioniškojo rašėjo Justino raštai. Tos sriovės galva buvo tūlas Markionas, kuris mokino, kad kristus visiškai negimė, bet stačiai nužengė iš dangaus ant žemės prie Jono, kad jį pakrikštytų. Markiono mokinys Apolio tvirtino, kad patsai kristaus kūnas nebuvo panašus į paprastų žmonių kūną, bet buvo išaustas iš žvaigždžių kūnų materijos.

Apie tai, kad pirmojo amžiaus krikščionys nepripažino kūniško Jezaus gimimo, mini ir "apaštalų darbai," kur pasakoja, kad apaštalas Povilas būdamas Korinte, susitiko ten su krikščionimis, kurie sekė žydą Apollo iš Aleksandrijos, kuris pripažino "tik Jono krikštą" (XXIV—28). Tas Apollo matomai vienas tų krikščionių, kurie pripažino, kad Jezus nusileido iš dangaus, kad priimti krikštą iš Jono. Ir dvi evangelijos: Morkaus ir Jono matomai yra šių pažvalgų įtakoj, nes jos nieko nežino apie kristaus gimimą. Pas juos pasakojimas apie Jezaus gyvenimą prasideda stačiai nuo to laiko, kuomet jis, jau suaugęs, atėjo krišktytis pas Joną krikštytoją tie Jordano upe.

Tas dievo pasireiškimas (teofanija), kurį šventė 6 sausio, buvo ne tik kristaus, bet ir kitų graikų ir romėnų dievų (kaip antai Dionizo) p a s ireiškimo diena.

Vėliaus antrame ir trečiame šimtmetyje, kuomet pagonų dievų įtaka susidėjo pasakos ir apie kristaus gimimą, krikščionių teologai ima įdomautis kristaus gimimo dienos klausimu. Vieni pasiremdami evangelijos pasaka apie angelų pranešimą piemenims, padarė išvadą, kad kristus turėjo gimti pavasarį ir išskaitliavo, kad jo gimimo diena privalo būtų 28 kovo; kiti, kad 19-20 balandžio; dar kiti—kad 21-21 gegužio. Žiemos laikas buvo atmestas, nes tuomet gyvuliai neganomi laukuose. Tiktai Klimentas iš Aleksandrijos skaitė, kad kristaus gimimo diena turėjo būti 8 ar 18 lapkričio. Apie kristaus gimimo dienos šventimą niekas tuomet nemanė. Šitai privertė padaryti pagonų dievų konkurencija.

Krikščionių kalendoriuj 25 gruodžio diena pirmą kartą pažymėta kaipo kristaus gimimo diena tiktai 354 metais. Tą dieną Romos kalendoriuj pažymėta: "Kristus gimė Betleeme Judejos," bet greta pridėti ir žodžiai "N e n u g a l i m o gimimas;" o nenugalimu tais laikais vadinosi saulės dievas Mitra. Reiškia, krikščionių kalendoriuj pažymėta ir kristaus ir Mitros gimimo dienos. Ta diena buvo ne tik Mitros, bet ir Adoniso, ir Marduko ir Oziriso gimimo diena. Mat toj dienoj kaip tik pradeda eiti ilgyn diena, reiškia gema jauna pavasario saulė. Senovės žmonės savo dievus lygindavo su saule ir jų gimimą pritaikė prie saulės "gimimo" dienos—25 gruodžio.

Kaip tik 25 gruodžio Romoj buvo iškilmingai švenčiama dievo Saturno šventė—"saturnalijos." Tai buvo linksmybės dienos, sustodavo teismas, skolintojai neturėjo teisės reikalauti iš skolininkų skolų, vergai turėjo teisę viešai vilkėti savo šeimininko drabužiais. Žodžiu, tai buvo taikos ir brolybės šventė. Tą pačią dieną švęsdavo ir dievo Mitros šventę. Tas Mitra buvo labai pavojingas konkurentas kristui. Jo pasekėjai taip pat sudarė bendruomenes, vadinosi broliais Mitroje, turėjo savo dvasiškius perdetinius ir dar daug kuom buvo panašūs į krikščionis.

25 gruodžio, Mitros gimimo dienoj, mitraistų kunigai iškilmėse dalyvavo apsitaisę puikiais baltais rūbais, kaip dabar mūsų kunigai. Į tas mitraistų iškilmes krikščionys mėgdavo lankytis. Krikščionių kunigai sugalvojo, kad geriausias būdas atitraukti nuo to savo "brolius krištuje," tai perkelti kristaus gimimo šventę į 25 gruodžio dieną, t. y. priimti mitraistų šventę. Taip ir padarė. 25 gruodžio buvo ne tik Mitros gimimo diena. Tą dieną šventė ir Veneros ir Izidos tikinčiųjų brolijos. Daugelyje vietų valstybėj tos brolijos darė iškilmingas procesijas, kuriose nešiojo naujai gimusio dievo atvaizdas, gulinčias lopšyj. Izidos brolių procesijose kunigai su išskustais viršugal viais (katalikų kunigų tonzuros iš jų paimtos), su baltais rūbais nešė Horuso atvaizdą, gulinčią ant dieviškos motinos Izidos rankų.

Krikščionybės vadams labai svarbu buvo nugalėti savo konkurentus ir Mitrą ir kitus dievus čia Romoj, tuometinio pasaulio centre. Bet šitai neapsiėjo be nemalonumų. Jonas Auksaburnis savo pamoksle, pasakytame Antiochijoj 386 m., pažymi, kad kristaus gimimo šventė turi ne daugiau 10 metų; be to pamokyme Auksaburnis peikia tuos, kurie "juokiasi iš to, kad kristus gimė kūniškai ir tuom sukelia abejones pas prastus žmones." O tikintieji buvo pasipiktinę, niurnėjo ir sakė: "tu perskyrei šventes ir privedei mus prie daugdievybės." Bet galų gale naujas įvedimas švęsti kalėdas 25 gruodžio paėmė viršų. Taip buvo Romoj ir Italijoj. Kitose šalyse, kur pagonų dievų konkurencija buvo mažesnė, tas naujas įvedimas įvyko daug vėliaus. Graikijoj švęsti kalėdas 25 gruodžio pradėjo tiktai VI šimtmetyje. Armenų bažnyčia dar ir dabar kristaus gimimą švenčia 6 sausio.

(Religija)

AUKOS

Sudbury, Ont. Drg. P. Baika, atsinaujindamas metams laikraštį, prisiuntė aukų 50 centų.

Rochester, N. Y., USA. Drg. J. Stačika per drg. R. Braus prisiuntė 50 c.

Stellarton, N. S. Drg. J. Alenskis, atsinaujindamas prenumeratą, prisiuntė $1.00 aukų.

Coldwell, Ont., Drg. W. Stukonis, atsinaujindamas prenumeratą, prisiuntė 50 c. aukų.

Chicago, Ill., USA. Drg. N. Šešelgienė, atsinaujindama prenumeratą, prisiuntė $1.00 aukų.

Radisson, Sask. Drg. F. Notkus, atsinaujindamas prenumeratą, prisiuntė aukų 50 c.

Pastabos

Nesuprantama, ar Grigaitis, Naujienų redaktorius, įsivaizdino Toronto lietuvius esant tokiais neišmanėliais, ar jis pats tiek nusimano. Kalbėdamas apie Sovietų valdžią jis pažymėjo, kad Sovietų valdžia kvailai pasielgė statydama daug elektros stočių, fabrikų ir mašinų. Girdi, žmonėms reikia duonos, čeverykų.

* * * * *

Šiandien ir pradžios mokyklos mokiniai žino, kad be elektros, be kokios nors kitos jėgos negali veikti fabrikai ir mašinos. O be fabrikų ir mašinų negalima pagaminti užtektinai nei čeverykų, nei drabužių, nei duonos. Kurioj šalyj nėra elektros stočių, fabrikų, ūkio mašinų, toj šalyj žmonės turi sunkiai dirbti, bet maža naudos turi. Ką gi Kanados ūkininkai galėtų padaryti, jei jie nenaudotų mašinerijos, nors jie ir daug žemės turi? Kaip jie gyventų, jei jie javus piautų piautuvais ir dalgiais ir kultų lietuviškais kultuvais?

* * * * *

Ką Sovietų Sąjungos žmonės jaustų šiandien, kuomet Vokietijos, Italijos ir Japonijos fašistai tariasi užpulti ant SSRS, jei jie neturėtų fabrikų ginklams ir amunicijai gaminti? Kur jie būtų gavę tuos orlaivius, kurie ir Grigaičiui patiko? Ar ne pavyzdis Ispanija, kuri negali gauti nei orlaivių, nei kitų ginklų apsigynimui nuo fašizmo? Sovietams būtų dar sunkiau. Jiems ne tik ginklų neparduotų, bet ir duonos.

* * * * *

Buvo ir Sovietų Sąjungoj tokių "alkanų" oportunistų, kurie panašiai kalbėjo, kada bolševikams vadovaujant Sovietų Sąjungos liaudis diskusavo apie elektros stočių ir fabrikų statymą. Jie tuomet verkė, kad žmonės nori duonos, o ne mašinų. Bet žmonės turėjo daugiau supratimo, negu tie galvočiai, ir, nors ir alkani būdami, leidosi statyti elektros stotis ir fabrikus. Ir šiandien dar stato. Už tai jie dabar ir sotūs ir nebijo nei Hitlerio, nei tokių jo talkininkų, kaip Trockis ir jo šalininkai, kurie su peiliais ir revolveriais tykoja ant Sovietų vadų gyvybės.

* * * * *

Jis labai klaidingai nuaiškino ir apie demokratiją ir komunistų atsinešimą linkui jos. Sulyg jo aiškinimo, tai ne kapitalistų atsinešimas linkui demokratijos pasikeitė, bet komunistų. Girdi, ir komunistai pamatę, kad demokratija duoda laisvę darbininkams organizuotis ir šviestis.

* * * * *

Kaip buržuazinė demokratija leido darbininkams organizuotis ir šviestis, istorija turi daug faktų. Kad suminėti buržuazinės demokratijos pravestą terorą prieš darbininkų judėjimą, reiktų prirašyti ištisas knygas. Mums torontiečiams užteks prisiminti tik Toronto įvykius. Prie mūsų akių juk buvo biauriausia reakcija. Buvo darbininkams uždarytos visos salės. Tik kai darbininkai gatves ir parkus nušlakstė savo krauju, tada reakcija sumažėjo.

* * * * *

Buržuazinė demokratija tyli tik tuomet, kada darbininkai šviečiasi pačios buržuazijos teikiama apšvieta, kuomet darbininkai organizuojasi į tokias organizacijas, kuriose nekalbama apie darbininkų pasiliuosavimą iš alginės vergijos, kuomet darbininkai balsuoja tik už buržuazijos pastatytus kandidatus. Bet kada darbininkai pradeda šviestis Markso ir Lenino mokslu, kai jie pradeda organizuotis į kovingas organizacijas ir unijas, kai jie pradeda statyti savo kandidatus ir agituoti už juos balsuoti,—tada ta demokratija nusimaskuoja. Pavyzdį duoda Torontas. Kai tik išrinko miesto tarybon komunistą, buržuazija griebėsi už darbo ir veikiausiai ji mėgins išmesti. Del to šiandien buržuazija d e m okratiją džiauna ant tvoros.

* * * * *

Komunistai pradėjo ginti demokratiją, kad ji šiandien virsta progresyvių žmonių įrankiu kovoj prieš fašizmą, didžiojo kapitalo įrankį. Šiandien buržuazija puola demokratiją taip, kaip ji kovojo prieš proletarinę revoliuciją Rusijoj. Ispanija aiškiai vaizduoja, kaip šiandien buržuazija atsineša linkui jos pačios išgarbintos demokratijos. Kad nors viena demokratinė šalis būtų atėjus pagelbon.

* * * * *

Lietuviškas priežodis sako, kad lazda turi du galu. Kitaip sakant, ji yra biaurus dalykas, kada kas ją naudoja prieš tave. Bet kuomet ta lazda patenka į tavo rankas,—tuomet ji virsta labai geru daiktu. Taip yra ir su demokratija. Kada buržuazinė demokratija slopino darbininkus, darbininkai savo smūgius taikė prieš ją. Dabar demokratija virto darbininkų įrankiu prieš fašizmą, reikia jį naudoti.

* * * * *

Su tokiais socialistais, kaip Grigaitis, visa bėda ir yra ta, kad jie neanalizuoja susidariusių sąlygų. Leninas ir kiti socialdemokratai kitaip žiūrėjo į tai. Ir L e n i n a s b u v o teisingas. Jo vadovybėj šešta dalis pasaulio išsiliuosavo iš po kapitalistinio jungo. Socialdemokratai buvo valdžias sudarę daugelyj šalių, bet kapitalizmas baigia juos vaikyti. Del jų pačių padarytų klaidų šiandien daugelis ir jų neteko galvų po fašizmo kirviais, daugelis kenčia koncentracijos kempėse.

* * * * *

Labai gaila, kad po tiek daug pamokų jie nepasimokina. Tiesiog reikia stebėtis, kad ir toks Grigaitis nesigailėjo daryti tokią ilgą kelionę ir tiek išlaidų vien tik tam, kad pasakyti montrealiečiams ir torontiečiams, jog tarp fašistų ir komunistų veik nėra skirtumo, kad Sovietų Sąjungos darbo žmonių vadai yra despotai.

* * * * *

Taip pat keista, kad tie torontiečiai, kurie bendradarbiauja su komunistinių pažiūrų darbininkais, pritarė tokiai jo kalbai. Niekas nereikalauja sutikti su komunistų įsitikinimais, bet jokiu būdu neleistina taip šmeižti, lyginti prie fašizmo. Taip elgtis galima tik sąmoningai trokštant kenkti darbininkų vienyjimuisi.

* * * * *

Tokios nesąmonės n e t uri kartotis. Labai negražu. Kuomet tūkstančiai komunistų pūsta fašistiniuose kalėjimuose, kuomet fašistai komunistams kapoja galvas, kuomet Francijoj, Ispanijoj, Austrijoj, Italijoj su komunistais išvieno veikia ir socialistai ir liberališkesni žmonės, jūs su savo kalbėtojum priskyrėt juos prie fašistų pusės.

* * * * *

Lietuvos, Ispanijos, Vokietijos, Austrijos ir kitų šalių liaudis laukia kitokių prakalbų. Ji laukia tokių prakalbų, kurios cementuotų liaudį, vienytų ir šauktų į kovą prieš kruvinąjį fašizmą, o ne tokių, kurios skaldytų, darbininkus lygintų prie fašizmo šalininkų, kuomet jie milijoną kartų yra didesni fašizmo priešai, negu Grigaitis, kuris sakė, kad reikia duoti lygias teises ir fašistams.

* * * * *

Montrealo ir Toronto lietuviai revoliuciniai darbininkai turi sušaukti susirinkimus plačiam apdiskusavimui žalingumo Grigaičio prakalbų.

J.

Mokslas ir Technika

TELEVIZIJOS TELEFONAS

Nesenai tapo atidaryta tarp Berlyno ir Leipzigo pirmoji televizijos telefono linija ir buvo padaryti mėginimai susikalbėti. Pirmame bandyme vienoj stotyj buvo pastatytas kurčias žmogus, o kitoj nebylis. Pranešimuose sakoma, kad puikiai pavykę už 500 kilometrų atstumo tarp nebylio ir kurčio žmogaus susirodymai, nes vietoj garsų jie matė vienas kito paveikslus ir judėsius. Taipgi išradimo įrodymui buvo nufotografuoti kalbančiųjų paveikslai.

ALIEJAUS IEŠKOS SU ŽEMĖS DREBĖJIMAIS

Dabartiniais laikais daugelis valstybių susirūpinusios del aliejaus išteklių ateityje. Nekurie ekspertai tvirtina, kad pagelba dabar naudojamų metodų aliejui traukti iš žemės jo užteksią net 3,000 metų, o kiti apskaitliuoja, kad užteksią tik 30 metų.

Tačiau mokslininkai žino, kad žemėje aliejaus yra užtektinai, kuris pasireiškia skysčių ir dujų pavidale, arba abiejose formose kartu, tik svarbiausioji užduotis yra tinkamai atrasti tas vietas, kuriose aliejaus randasi, ir ištraukti į žemės paviršių. Ir iš pirmiau yra žinoma, kad kartais po žemės drebėjimų išsimušdavo į žemės paviršių aliejus.

Dabar geologistai pradeda atidengimams aliejaus šaltinių naudoti dirbtinus žemės drebėjimus. Dirbtiniems žemės drebėjimams padaryti naudojama didžiai sprogstamoji medžiaga gelignitas.

Labai retai pasitaiko aliejų surasti lygiose vietose. Dažniausia jo išsiveržimai aukštyn būna kalnuotose vietose, kur žemės sluogsniai yra susikvoldavę. Tokiose vietose lengviau padaryti ir dirbtinus žemės drebėjimus. Po susikvoldavusiais žemės sluogsniais pakasama net po kelis tonus gelingnito ir laike sprogimų susijudina susikvoldavusieji žemės sluogsniai.

Toks aliejaus ieškojimo būdas pradėta naudoti tik pora metų atgal, bet manoma, kad ateityje jis labiau ištobulės ir taps vienu iš populiariškiausių aliejaus ieškojimo būdu.

METEORITAI

Meteorai yra dangaus kūnai, susidarę iš išlaukinės žemei medžiagos, ir šviesos pavidale greitai bėga per atmosferą. Pagrindiniai vadinami puolančiomis žvaigždėmis. Meteorai savo kritime link žemės vadinasi meteoritais. Jie puola žemyn su stebėtinu greitumu. Dar prieš pasiekimą žemės turi greitumą keletą šimtų pėdų per sekundą, o viršutinėj otmosferoj jie lėkia dar didesniu greitumu.

Mateoritų medžiaga susideda iš akmens ir geležies. Kaip kada nukritusiuose meteoruose randama ir plonučių deimantų. Nuolatiniai meteoritai yra labai maži. Siuvėjo antpirštis yra užtektinai dideliu sutalpinti apie tuzinui paprastų meteoritų. Tačiau jų begalinis skaičius krinta link žemės. Mokslininkų apskaitliavimu, kas 24 valandas į žemės atmosferą įlekia apie 20 milijonų meteoritų. Nors ir jie lekia neišpasakytu greitumu, bet niekur nėra užregistruota, kad meteoritas būtų užmušęs žmogų. Bet pasitaiko, kad kartais nukrinta ant žemės ir nepaprasto didumo meteoritas. Vienas iš tokių didžiųjų meteoritų nupuolė Sibire 1908 metais, turis svėrė 40,000 tonų. Tas langaus kūnas krisdamas ant žiek išjudino atmosferą, kad nuo sukrėtimo apie 35 mylių radiuse tapo išlaužta apie 80 milijonų medžių. Sukrėsto oro bangos pasiekė kelis šimtus mylių.

Tokie įvykiai gamtoje pasitaiko labai retai. Dažniausia meteorai sudega belėkdami per atmosferą. Krintančių meteoritų žėrėjimai dažniausia pamatomi apie 75 mylių nuo žemės, bet jau 50 mylių aukštumoj dažniausia pasibaigia jų degimas. Tad jeigu žmogus pasikeltų nuo žemės apie 80 mylių, ten rastų didelį pavojų iš krintančių meteoritų.

PLAUČIAI

Plaučiai randasi tarp plonų plėvių, iš vienos pusės palaikančių orą, iš kitos palaikančių kraują. Kraujas per plaučius sirkuliuoja nepaliaujamai. Apskaičiuojama, kad visa kraujo srovė per plaučius kasdien persilieja po du tūkstančiu kartų.

Paukščių plaučiai turi pagelbinius orui maišelius ir papildomas skyleles kūnuose ir kauluose. Tokiu būdu paukščiai gauna su šių pagelbinių organų pagelba daugiau oksygeno. Karvelio plaučiai yra kubinio pusciolio didumo, bet su skylelėmis, tarnaujančiomis rezervinio oro patalpomis, karvelis laike lėkimo turi didelę atsargą rezervinio oro.

Žmogaus plaučiai sveria apie 41 unciją. Atletas kvėpuodamas išleidžia apie penktadalį plaučiuose esančio oro, o raštinės darbininko plaučiai, m a ž i a u veiklesni, išleidžia tik apie dešimtdalį plaučiuose esančio oro.

Visas žmogaus plaučių apėmis yra beveik 250 kubinių colių. Laike normalinio kvėpavimo žmogus įtraukia trisdešimts kubinių colių oro. Oro išleidimas turi užtrukti ilgesnį laiką, negu įtraukimas. Kvėpavimo pajėgumas negalima išmatuoti pagal krūtinės mieravimą. Lavintųjų atletų, kurių krūtinės turi didelius kvėpavimo išteklius, yra beveik lygios nelavintų žmonių krūtinėms.

Kaip Eina Vajus

Sukelta $712 Per Pirmą Vajaus Sąvaitę, Netoli Pusės Kvotos. Gauta 54 Nauji Skaitytojai

PORTUGAS J. VAITKUS DALYVAUJA VAJUJE; JAU GAVO 7 NAUJUS SKAITYTOJUS TORONTO SIUVĖJAI KONCERTE SUAUKAVO $41.00. TORONTO MOTERYS JAU TURI SUKĖLUSIOS $40.00, VYRAI—$107

Pirmas rajonas užėmęs pirmą vietą ir atrodo, kad nebepaleis jos. Tai turbūt atsakymas trečiam rajonui į pirmą šūvi. Antrą rajoną Torontas su Sudburiu pastatė į antrą vietą, o trečias—stovi trečioj. Nieko dar negirdėti iš Albertos, iš ketvirto rajono.

Keičiame Naujų Skaitytojų Apskaitliavimo Būdą

Pageidaujant nekuriems pirmaeiliams mūsų udarninkams, kad gautieji nauji skaitytojai nebūtų skaldomi pusėmis ir kvoderiais, vajaus eigos apskaitliavimą su šiuo numeriu pradedame vesti **vienetais,** arba, kaip amerikiečiai vadina, pointais. Už metinę prenumeratą bus skaitoma 4 vienetai, už pusmetinę—2 vienetai, už ketvirčiui metų prenumeratą—1 vienetas.

Šai kaip stovi udarninkų lentelė gruodžio 21 dieną:

UDARNINKŲ LENTELĖ

P. Zuikis, Timmins,	**34**
J. Vaitkus, Toronto	**20**
P. Matulaitytė, Montreal	**16**
F. Bunkus, Montreal	**12**
R. Braus, Rochester	**12**
J. Berškys, Timmins	**10**
A. Keršys, Montreal	**10**
J. Rutelionis, Montreal	**8**
K. Kilikevičius, Montreal	**6**
J. Stukas, Montreal	**4**
A. Janušis, Montreal	**4**
Barzdienė, Montreal	**4**
J. Virbyla, Montreal	**4**
P. Burba, Montreal	**4**
K. Shukstis, McKenzie Island	**4**
C. Macluski, Mafeking, Man.	**4**
J. Naujokaitis, Montreal	**2**
M. Gudas, Montreal	**2**
E. Juškevičaitė, Montreal	**2**
A. Grimaila, Montreal	**2**
V. Bunkienė, Montreal	**2**
E. Černauskaitė, Toronto	**2**
Mačiokas, Toronto	**2**

Nesulaužomas Darbininkų Pasišventimas Laikraščiui

Tik pažvelgkite į aukotojų sąrašą ir matysite, kaip draugai ir draugės įvertina spaudą. Aukos po $10.00, po $5.00, po $3.00, $2.00, $1.00 ir t.t.! Kaip gali kitaip pavadinti tokį reiškinį, jeigu ne branginimu savo lietuviško darbininkiško laikraščio! Tie draugai ir draugės gerai žino, kad jų įdėta dešimkė, penkinė, doleris ar centas į darbininkų spaudą, reiškia visiems darbininkams abelnai tvirtesnį organizuotumą, didesnę algą, didesnę pašalpą, didesnę teisę, kad ne tiesioginiu keliu, reiškia didesnį smūgį išnaudotojams. Todel buržuazija, ir žmonės norinti pasitarnauti buržuazijai, deda dideles pastangas, kad darbininkiška spauda kuomažiausia rėmėjų turėtų, kad kuosilpnesnė būtų, jie trokšta, kad visai uždaryti darbininkišką spaudą. Jiem pasiseka ir vieną kitą darbininką suklaidinti, kuris kartais pradeda svyruoti. Atsiranda ir tokių, kurie atvirai kelia antagonizmą prieš darbininkų laikraštį, agituoja neaukuoti ir tyčiojasi iš tų, kurie aukoja, daro trukdymus laikraščio parengimams. T a čiau laikraščio rėmėjų sąrašai pasako, kad veltui bus pastangos visų laikraščio kenkėjų.

Mažiausia Su Dolerine Kviečiame Kiekvieną Skaityt. Prisidėti

Draugai ir draugės! Kvota didelė, laikraščiui reikia sukelti mažiausia $1,500, kad palaikyti tokiuo, kokiu dabar yra. Tokią krūva pinigų turi būti gauta per mūs pačius, per skaitytojus, per rėmėjus. Nereikalaukite, draugai, kad tą sumą sudėtų tik vieni tie, kurie geriausia reikalą įvertina, kurie kasdien dalyvauja organizaciniam darbe ir aukuoja ne tik dolerius, bet ir visą savo laiką klasiniam darbui. Jie labai dažnai aukuoja stambias sumas, jei tik kada turi, klasių kovų reikalams. Dažnai tie draugai ir draugės, labai skurdžiai gyvendami, dalinasi paskutiniais centais, bedarbiui centas labai brangus, tačiau ir jis aukuoja, kartais visus, ką jis turi.

Tačiau, draugai, nereikalaukite, kad tie vieni, atsidavusieji savo klasės reikalams, ataukuotų ir atidirbtų ir už jus. Nežiūrint kaip džiuginanti rėmėjų sąrašai, tačiau jie gali būti dar ilgesni. Toronto ir Montrealo didžiausiuose parengimuose laikraščiui dalyvavo po keletą šimtų žmonių, bet rėmėjų skaičius nesiekia iki tiek.

Draugai skaitytojai, jeigu kiekvienas pasiimtumet sau už pareigą sukelti ar paaukuoti jūsų laikraščiui nors po $1.00, tai daug lengviau būtų laikraščiui sukelti kvotą, daug palengvintumet tiems draugams, kurie ir taip dažnai aukuoja stambias sumas. Kiekvienas žinote, kad visiems prisidedant, vajų pakelti bus daug lengviau, negu tik daliai dirbant.

Ar daug draugų ir draugių pasiruošę atsilicpti į šį mūsų atsikreipimą?

Administracija

RAJONŲ STOVIS

Rajonai	Kvotos	Sukelta
Pirmas, Montrealas ir apylinkė; aukų	$400.00	$347.00
Naujų skaitytojų	100	27
Antras, Torontas ir apylinkė; aukų	$600.00	$281.59
Naujų skaitytojų	100	24
Trečias, Winnipegas ir apylinkė; aukų	$250.00	$86.25
Naujų skaitytojų	45	2
Ketvirtas, Edmontonas ir apylinkė; aukų	$200.00	
Naujų skaitytojų	35	
Suvienytos Amerikos Valstijos; aukų		$7.31
Naujų skaitytojų		3
Viso aukų:	$1,450.00	$722.15
Naujų skaitytojų:	280	56

Laiškai Administracijai

Gerbiama L. B. Administrac.:—

Ilgą laiką nedirbau ir 6 sąvaites sirgau, tai negalėjau nė laikraščio atsinaujinti. Dabar mainos dirba tik dvi dienas į sąvaitę. Gavęs pirmą peidę $3.00, siunčiu jums, draugai, du doleriu, $1.00 už prenumeratą ir $1.00 aukų laikraščiui del sekmingesnio priešų atmušimo. O dolerį pasilieku sau ant tabako. Grosernė dar kol kas maisto nesulaikė.

Su draugiškais linkėjimais

J. Alenskis

Stellarton, N. S.

Gerbiama Administracija!

Čia siunčiu $1.00 už prenumeratą ir 50 centų pabaudos už pavėlavimą atsinaujinti laiku. Žinau gerai, kad paraginimų siuntinėjimas sudaro administracijai išlaidų ir laiką sugaišina, tačiau ne visada aplinkybės leidžia laiku atsinaujinti.

Draugiškai: **F. Notkus**

Radisson, Sask.

New Dilhi, Indija, Gruodžio 19.—Įvykus eksplozijai mainose ties Asansol, Bengal, manoma, užmušta 211 mainierių.

Įdomumai

KAIP SKRUZDĖS TVARKOSI

Ant žemės kamuolio paviršiaus kiekviename hektare bėgioja milijonai skruzdžių. Jų gyvenimas nėra palaidas, kaip kitų vabzdžių. Jos veda gana pavyzdingą draugijinę tvarką.

Skruzdžių yra visokių veislių. Amerikoj priskaitoma apie 50 veislių. T a č i a u įdomiausia skruzdžių veislė gyvena Afrikoj,—baltųjų skruzdžių veislė,—kuri veda laibai sudėtingą gyvenimą. Baltųjų skruzdžių supilti skruzdelynai savo urvais ir patalpomis galima prilyginti moderniškiems miestams. Jų miestų gyventojai dalinasi į penkias klases: darbininkes, kareivius, policiją, sparnuotas skruzdes ir karalių su karaliene arba, kitaip vadinant, motiną su tėvu.

Baltųjų skruzdžių skruzdėlynuose gyvenančios darbininkės skruzdės yra nepavaduojamos. Jos aprūpina visą draugiją maistu, iškasa tunelius, atliekai visą statybą ir kitus reikalingus darbus. Bet ant nelaimės, jos yra neregės, negali lėkioti, gintis ir yra belytės.

Kareivių pareigas atliekančios skruzdės irgi neturi regėjimo, sparnų ir veislės, bet jos gamtos apdovanotos žirklėmis, kurias gali panaudoti ant kitų skruzdžių.

Policijos pareigas atliekančios skruzdės irgi yra neregės bet jos turi gabumus organizuoti visą draugijinį gyvenimą. Sulyg jų parėdymų atliekama visi darbai ir palaikoma viešoj tvarka.

Sparnuotos klasės skruzdės turi regėjimą ir jų visas darbas yra veistis. Laike veisimosi, milijonai jų pakyla virš baltųjų skruzdžių miesto daryti veisinimois orgijas, bet čia sutinka kitus gamtos priešus: paukščius ir įvairius vabzdžius. Greita joms nuplyšta sparnai ir jos krinta bejėgėmis ant žemės taip, kad iš jų veisimosi nieko gero neišeina.

Skruzdžių karalienė apie per kioliką tūkstančių kartų didesnė už darbininkę skruzdę. Ji neturi jokios galios ir neduoda nei kokių parėdymų; jos užduotis padėtį kiaušinėlį kas sekundą, per metus padėti 26 milijonus kiaušinėlių, kad neišnyktų miesto gyventojai. Jeigu nepadėtų reikalingų kiaušinėlių, tuomet sumažėtų bent kuri klasė ir kitoms klasėms prisieitų badu išmirti. Ji yra perdidelė, kad apleisti savo troną ir išlįsti iš skruzdelyno, todel visada gyvena savo patalpoje.

Karalius turi tik dvi šimtąsias karalienės didumo ir beveik dvi tūkstantines visų patėmijimų priima jis.

Žinoma, skruzdėms reikalinga maisto. Maistų jas aprūpina darbininkių klasė; jos augina grybus, jų nepakankant, ieško kitų maisto šaltinių ir išbudavoja tunelius priėjimui prie maisto šaltinių. Tuneliuose palaikoma judėjimo tvarka sulyg trafiko taisyklių. Išeinančios laikosi dešinės pusės, o įeinančios kairės. Pasitaiko, kad del nekurių sąlygų būna išbudavoti tuneliai per siauri, tada padaromi prasilenkimų punktai, kuriuose sustoja ir palaukia kitų praeinant.

Jų maistas viskas, išskyrus metalus, akmenis ir cementą. Jos ėda medį, ir kitus gamtos augalus. Taipgi ir negyvas skruzdes sunaudoja maistui.

Baltųjų skruzdžių padermė yra agresyviškiausia iš visų skruzdžių padermių. Kada jos užpuola paprastų skruzdžių giminės pylimus, kareivių pareigas einančioji klasė būna sukoncentruojama svetimo pylimo punktuose, kurie aptarnauja skruzdelynus oru, juos griauna ir kaunasi iki mirties. Nėra tarp jų nusileidimo norų, pagrindinis įstatymas užmušti, arba būti užmušta. Tad gaunasi išvada, kad baltųjų skruzdžių padermė savo instikte yra pasiruošus viską išgriauti, kas jai yra svetima.

Kur yra pagrindinė skruzdžių valdymosi jėga? Nei vienas į tai negali atsakyti. Karalius ir karalienė neturi tos jėgos ir apie tai supratimo. Tad kas formuotojas tos gana komplikuotos skruzdžių tvarkos, kas jas varo prie to? Nes klasės atlieka savo užduotis ne iš prievartos, bet tik iš savo paskyrimo. Į tą klausimą negali atsakyti mokyčiausios mokslininkų smegenys.

Taipgi surasta, kad skruzdės palaiko ir atsargos karalienę, kuri reikalui ištikus turi dėti kiaušinėlius, k a d apsaugoti skruzdyną nuo išnykimo.

Apskaitliuojama, kad 1934 metais Suvienytose Valstijose skruzdės sunaikino apie vieną nuošimtį visos statybinės medžiagos. O Afrikoj, kuri pagarsėjusi savo skruzdelynais, kartais būna išgriaunami ir automobilių keliai. Kas liūdyja, kad tie nesuprantami vabalai ir žmonijai pridaro didelių nuostolių.

PAIEŠKOJIMAS

Paieškau Juozo Biskio. Prašau atsišaukti, arba, jei kas žinote, malonėkite pranešti. Turiu svarbų reikalą.

P. Gaižutis

Mountainside, Man.

Padėkos Žodis

Šiuomi pranešu, kad nuo draugų sudburiečių gavau $40.20 ir nuo Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos $10.83.

Visiems aukavusiems ir aukų rinkėjams tariu širdingą ačiu.

J. Sarulis

27—6 Ave.,

Lachine, Que

EMIGRANTAS

Atsiminimai

(Tąsa)

Kada mes prisiartinom prie gyvenamųjų namų, automobilius su visa šeimyna buvo jau nuvažiavęs.

—Einam į savo būdą ir sėdėkime,—tarė Kazys.—O ką jis mums padarys, jei mes nedirbsime sekmadienyje?

—O jei paleis iš darbo?—pastačiau klausimą.—Kur mes tada dėsimės? Atsimink, kad turime greitai uždirbti bent po porą šimtų dolerių grąžinimui skolos, kurią užtraukėm atvykdami čionai.

—Na, kiek laiko praeis, kol mes uždirbsime po du šimtu dolerių? — pastatė jis klausimą man.—Jei nuo pirmo gegužės mėn. pradės mokėti po 30 į mėnesį, tai apie rugpiūčio pabaigą mes turėsime po porą šimtų dolerių. O tu manai, kad mes neturėsime jokių išlaidų? Antra, juk turime susitaupyti ant žiemos.

Ilgai diskusavome, ką daryti, ar nusilenkti farmeriui ir dirbti ir sekmadieniais, ar vesti kovą, nors apie tai neturėjome jokio patyrimo.

Atėjo pietūs, o mūsų samdytojo nėra. Nutarėme eiti pasivalkioti, kad praeitų nuobodumas. Nuėjom į tvartus. Čia mums atėjo mintis, ar negalima surasti kiaušinių, nes matėsi daug vištų laipiojant po lovius. Susiradom dar šiltų kiaušinių. Aš tuoj prasimušiau ir išgėriau bent tris kiaušinius, bet su Kaziu buvo tikra bėda: kai tik prikišo kiaušinį prie lūpų, tuoj pradėjo žiaukčioti. Jis negalėjo pasisotinti. Nutarėm neštis į būdą ir kepti. Susiradom blėkinę, į kurią prisisėmėm vandens ir išvirėm kiaušinių del Kazio. Vakarienę irgi turėjome pasigaminti iš kiaušinių, nes farmerio šeimyna negrįžo iki vėlumos.

Ant rytojaus, po pusryčių, farmerys mums paaiškino, kad jis negalįs tiek mokėti, jei mes nedirbame sekmdieniais.

—Jei nesutinkate dirbti, ką aš nurodau, galite eiti nors ir dabar, — jis atsakė. — Pas farmerius visur taip yra, nes kada darbai laukuose eina nėra kada tvartus valyti paprastomis dienomis.

Taip pasakęs jis liepė mums pagalvoti ir duoti atsakymą.

Prieš mus atsistojo klausimas, ar vargti ir toliau, ar mesti ir eiti ieškoti naujos vietos.

—Gerai,—Kazys p r adėjo,—jei kitoj vietoj nereiktų dirbti, tai apsimokėtų mesti ir eiti ieškoti. Bet jei visur tokia tvarka? Kita, jei mes eisime pas farmerius ir siūlysimės, tai jie visai nieko neduos. Kad turėtume pinigų, tai galėtume pasiderėti.

—Tai tu manai, kad turime pasilikti ir dirbti sekmadieniais?—aš pastačiau jam klausimą.

—Kitos išeities nėra . . .

Ilgai tylėjome, nes neišmanėm ką daryti. Bet iš tos padėties mus išgelbėjo farmerys.

—Na, tai ką nutarėte?—jis paklausė.

—Nieko nenutarėm, — atsakėm abu.

—Klausykit . . . Jei sutinkate klausyti manęs, tuojau padarom kontraktą, ant kurio pažymėsime algos kiekį ir iki kokiam laikui aš jus samdau. Aš noriu užsitikrinti, kad turėsiu darbininkus iki man bus reikalingi. O jei nesutinkate, galite keliauti.

—Duok mums porą minučių pagalvoti,—atsakėm. Jis sutiko.

Išėjom iš valgomojo kambario ir nuėjom į savo būdą.

—Tai ką tu manai?—klausiau Kazio.—Ar pasiliekame?

—Aš manau, kad reikia pasilikti . . .

Jo veide pasireiškė graži šypsena.

—Tu žinai, ką aš sugalvojau?—jis pastatė klausimą vis juokdamasis.

—O ką?

—Statykime jam dar vieną sąlygą . . .

—Kokią?

—Reikalaukime, kad jis ant kontrakto pažymėtų, jog algos bus išmokamos kiekvieno mėnesio pabaigoj.

—Kokia iš to bus nauda?

—Tu nesupranti?

—Ne!

—Klausyk . . . Tas duos mums progą pamesti, jei nebus gerai. Kada uždirbtus pinigus turėsime ant rankų, mūsų niekas nesulaikys. Prieš kviečių piovimą ir kulimą moka po kelis dolerius į dieną.

Kazio idėja ir man patiko. Tuoj nuėjome pas farmerį perstatyti savo sąlygų.

—Kam jums reikalingi pinigai kiekvieną mėnesį?—užklausė farmerys nesuprasdamas mūsų plano.

—Mes ant kelionės pasiskolinom po porą šimtų dolerių, už ką dabar reikia mokėti 10 nuoš. palukanų. Mes norime kuogreičiausiai atmokėti skolas. Kita, mūsų giminės vargingai gyvena, joms reikia paramos.

—Gerai, aš sutinku su jūsų reikalavimais.

* * * * *

Oras pradėjo šilti. Farmerys įsakė rengtis prie laukų arimo. Pradėjome rinkti plūgus ir šveisti jų noragus ir kita. Už poros sąvaičių prasidėjo arimas.

Vieną gražų rytą pradėjome rengtis arti. Gražiai nušukavom po penkis arklius kiekvienam. Turėjom išeiti penki tymai.

Arkliai riebūs, gyvi, šoksta aukštyn del mažiausio sušlamėjimo. Net šiurpas paėmė, kuomet užsėdau ant plūgo. Arkliams šokinėjant ir trepsint važiavom į laukus.

Farmerys parodė, kaip valdyti plūgus ir perspėjo, kad reikia atsargiai laikytis, kad plūgui užkabinus akmens viršūnę nenukristume.

Pats farmerys pasileido pirmas, Kazys paskui jį, aš paskui Kazį, o du jo sūnūs paskui mane. Penki plūgai po du noragu iš vieno karto darė 10 vagų.

Kada vieną kartą apvažiavome apie dirvą, farmerys klausė, kaip patinka.

—Atrodo labai smagus darbas,—atsakė Kazys, sėdėdamas ant plūgo.—Mūsų krašte reikia vaikščioti ir dar laikyti plūgą, kad jis neiššoktų.

Kazys atrodė smagus, tik kartais pyko, kad arkliai labai bėga. Skundėsi, kad rankas

Lietuvoje

Už Dainavimą "Volga, Volga . . ." Neteko Darbo

Liepos 27 dieną Panevėžyje vienas ponas surengė balių, į kurį pasikvietė savo bičiulius. Be kitų, į balių buvo pakviestas ir valstybinio monopolio buhalteris Ad. Kasparavičius. Kai svečiai pasigėrė, pradėjo kaip kas mokėjo dainuoti. Uždainavo ir Ad. Kasparavičius, 63 metų amžiaus senis, "Volga, Volga . . .," o kai nieks jam nepritarė, tai, anot liūdytojų, pasakęs: "Niekis jūs lietuviai! Be rusų ir lenkų būtumėt pražuvę . . ."

Kitą dieną "Liet. Aide" buvo įdėta korespondencija, kurioj aprašomas tas balius ir užsipuolamas dalyvis Kasparavičius.

Po kelių dienų "L. Aide" pasirodė kita korespondencija, kuria pranešama, kad Kasparavičius iš tarnybos atleistas ir suimtas.

Kasparavičiaus bylą lapkričio 28 d. sprendė Apel. rūmai ir nubaudė trimis mėnesiais paprasto kalėjimo, bet nuo bausmės sąlyginiai atleido.

Reikalavo "Guten Abend," Gavo Kalėjimo

Klaipėdos krašto gyventojas A. Vilkas birželio 30 d. ėjęs pas laiškininką laikraščių parsinešti Eidamas sutikęs būrį jaunų vyrų, su kuriais pasisveikinęs sakydamas: "Labas vakaras!" Tie puolė Vilką reikalaudami sakyti ne "Labas vakaras," bet "Guten Abend." Sakė, kad taip sveikintis galįs tik Kaune arba Švėkšnoje, o ne Klaipėdos krašte. Be to, vienas iš užpuolikų Vilkui smogęs kumštimi į veidą, paskui keli Vilką vijęsi. Už tai teismas nubaudė užpuoliką V. Jakužaitį 6 mėnesiais kalėjimo.

Nubaudė Utenos Gimnazistus

Lapkričio 25 dieną kariuomenės teismas Utenoje sprendė keletą politinių bylų. Pirmam posėdyje n u b audė komunistus, Šorferį 12 metų sunkiųjų darbų kalėjimo, ir Bloštein̨a 2 metams sunk. darbų kalėjimo, bet kaipo nepilnametį nuo bausmės sąlyginiai atleido.

Kitam posėdyje svarstė garsiąją aštuonių gimnazistų bylą, kurioje Žemaitį nubaudė 1 metais paprasto kalėjimo, bet atskaičius atsėdėtą laiką skaitė bausmę atlikusiu; Čepą ir Būgą nubaudė po 8 mėnesius paprasto kalėjimo sąlyginiai, jeigu per 3 metus nenusikals, o kitus penkis išteisino.

Pradėta svarstyti komunistų byla, kurioje kaltinama 50 asmenų.

Neleidžiama Kalbėti, Kad Vokietija Sumuštų Lietuvą

Kauno geležinkelio stoty "Vagos" artelės darbininkai iškraudami vagonus pradėjo kalbėti apie karo galimumus, o darbininkas A. K-ris pareiškęs, kad Lietuva su Vokietija neįstengtų kovoti.

K-rio kolegos savanoriai Vilkauskas ir Pečaitis padavė artelės vedėjui inžinieriui Steikūnui skundą, kad K-ris taip kalbėdamas įžeidžiąs Lietuvą.

Darbininkas K-ris iš darbo tuojau buvo atleistas, o kadangi jis kariuomenės savanoris, tai Steikūnas skundą perdavė savanorių s-gos centro valdybai, toji—garbės teismui. Garbės teismas pasiūlė K-rį iš savanorių s-gos pašalinti, kas ir buvo padaryta. Po to, savanorių sąjungos centro valdyba skundą prieš K-rį perdavė žvalgybai, kur, padarius kvotą, bylą perdavė prokurorui, o prokuroras ypatingam tardytojui Krulickui.

Reiškia, kad darbininkas nenorėjo idiotiškai tikėti, neteko darbo ir susulauks sunkios bausmės.

Už Gyvą Paskambino Varpais

Praėjusią vasarą iš Aleksoto kalinys J. Aleknavičius gavo atostogų. Atostogų metu jis nuėjo su savo dukrele pas daktarą Pagodiną, kad pagydytų. Po kelių dienų Aleknavičius vėl sugrįžo pas dr. Pagodiną ir nusiminęs ir verkdamas prašė išduoti pažymėjimą, kad jo duktė mirus; pažymėjimas esąs reikalingas palaidojimo išlaidoms susirasti. Dr. Pagodinas prašomą pažymėjimą išdavė. Aleknavičius su tuo pažymėjimu nuėjo į ligoninių kasą ir iš ten gavo 45 litus dukrelei palaidoti. Tuos pinigus Aleknavičius pragėrė.

Po kelių dienų jis nuėjo į Aleksoto klebonią ir atakavo vikarą kunigą Tulabą. Sakė, kad mirus jo žmona ir neturįs nei kuo palaidoti, nei varpus užpirkti ir t.t.

Kunigas "nelaimingo" žmogaus pasigailėjo ir įsakė nemokamai paskambinti bažnyčios varpais už numirusios Aleknavičienės dūšią.

Aleknavičius prašė kunigą išduoti pažymėjimą, kad jo žmona mirus. Kunigas pažymėjimo nedavė, o išrašė žmonos mirties metrikus. Be to, vargoninkas parašė kapų sargui raščiuką, kad Aleknavičienę nemokamai palaidotų, tačiau kunigas susigriebė ir pareikalavo įrodymų, ar Aleknavičienė prieš mirdama atlikus išpažintį. Aleknavičius nuėjo atsivesti liūdininkų, bet negrįžo.

Kitą dieną atėjo Aleknavičienė ir sakė: "Vaje, kunigėli, mane gyvą palaidojot, aš esu gyva. Vyras pagal mirties metriką iš ligoninės kasos gavęs 65 litus ir girtuokliauja." Kunigai išsigando ir pranešė policijai.

Gruodžio 2 dieną Aleknavičiaus bylą sprendė Kauno apygardos teismas, jį pripažino kaltu ir nubaudė pusantrų metų sunkiųjų darbų kalėjimo.

NUBAUDĖ DU MARIJAMPOLIEČIUS

Ad. Barkauskas ir Juozas Čekaitis, Sasnavos valsčiaus, Marijampolės apskričio, buvo kaltinami nelegalių atsišaukimų laikyme. Kratos metu pas Čekaitį rasta 27 egzemplioriai atsišaukimų, kuriuos jam davęs Barkauskas.

Teismas Barkauską su Čekaičiu pripažino kaltais ir nubaudė po pusantrų metų sunkiųjų darbų kalėjimo.

Kaip Panemunės Kurhauzo Šveicorius Lošė Automatu

Aukštosios Panemunės kurhauze "Lopšelis" pastatė automatą pinigais lošti, bet automatas pradėjo nuolatos gesti, o jį atidarius veik nebūdavo pinigų. Pagaliau vieną dieną pardavėja pastebėjo, kad šveicorius Godliauskas viela krapšto iš automato pinigus. Pardavėja pranešė šeimininkui, o tas policijai, taip ir kilo byla.

Kauno apylinkės t e i sėjas Godliauską pripažino kaltu ir nubaudė 1 mėnesiu paprasto kalėjimo. Be to, "Lopšeliui" iš Godliausko atiteisė 500 litų, nes liepos mėnesyje, nors ir didesnis judėjimas buvo, iš automato "Lopšelis" gavo 400 litų, o Godliauską prašalinus rugpiūčio mėnesyje automatas surinko jau 1,400 litų.

VOGĖ KAPŲ PAMINKLUS IR KŪRENO

Ilgas laikas Švėkšnoje nuo žydų kapų buvo vagiami paminklai. Policijai pavyko išaiškinti, kad tai darbas apylinkės gyventojų, kurie visi suimti ir uždaryti į kalėjimą. Medinius paminklus jie kūrendavo, o skardas nuo paminklų jie pardavinėdavę žmonėms, tarpininkaujant vaikams.

Del tos vagystės vietos žydų bendruomenė turinti apie 2,000 litų nuostolių.

RAŠĖ GRĄSINANČIUS LAIŠKUS

Turtingiausias Šiluvos, Raseinių apkr., gyventojas Mauša Judelevičius gavo grąsinančių laiškų; laiškuose rašoma, kad jeigu Judelevičius nurodytoje vietoje nepadėsiąs reikalaujamų pinigų sumą, tai jis būsias pirma nužudytas, o paskui sudegintas.

Kriminalinė policija susekė, kad tai esąs St. Kairio darbas, kuris ir suimtas.

Vyras Apdegęs Mirė, O Žmona Apdegė

Antalieptė.—Šiomis dienomis Kuitenių kaimo gyventojas J. Kavaliukas gulėjo ant krosnies ant padžiautų linų. Nuo karštai įkūrentos krosnies užsidegė linai. J. Kavaliukas miegojo, tai ir nejautė linus degant. Jis pašoko tik tuomet, kai jo marškiniai pradėjo degti. Nežiūrėdamas, kad marškiniai dega, puolė ugnį gesinti, kurią užgesinti jam pavyko, bet taip jis apdegė, kad po keleto dienų mirė. Be to, padėdama jam ugnį gesinti, smarkiai apdegė ir jo žmona.

PRIE JURBARKO NUŠOVĖ ŽMOGŲ

Gudelių kaime Jurbarko valsčiuj rastas šratiniu šautuvu nušautas pilietis J. Aksenitauskas. Nužudymo priežastys ir aplinkybės tiriamos.

KLAIPĖDOS KRAŠTE VYKSTA PADEGIMAI

Šią vasarą birželio-rugsejo mėnesiais Pagėgių apskrityje ypatingai padažnėjo gaisrai. Per tą laikotarpį buvo apie 30 gaisrų, kurių didesnioji dalis, įtariama, galėjo būti padegimai. Manoma, kad padegimus organizavo net ištisa piktadarių gauja. Dabar Klaipėdos krašto direktorija paskyrė 2,000 litų premijos tiems, kurie praneš padegėjus, arba kurių nurodymais tie padegėjai galės būti susekti.

ĮDOMUS ATSITIKIMAS

Šiomis dienomis prie Klaipėdos buvo atsitikimas: iš bandos atsiskyrus karvė užėjo ant gelžkelio bėgių ir pradėjo veršiuotis. Atėjo traukinys ir karvę suvažinėjo, bet teliukas išliko visai sveikas.

Vogdamas Nusigėrė Ir Pakliuvo

Jurgis Nenorta jau daug sykių baustas už vagystes ir paskutinę bausmę atlikęs praėjusią vasarą. Kadangi jis vos išėjęs iš kalėjimo vėl griebėsi seno amato ir kriminalinės policijos buvo įtariamas ir ieškomas, tai Nenorta stengėsi pakeisti savo išvaizdą: ilgus juodus ūsus jis apkirpo, numetė senus rūbus, o įsitaisė balakoną ir skrybelę ir taip niekur neįsiregistravęs sukinėjosi aplink Kauną. Vagių tarpe Nenorta laikomas dideliu autoritetu ir vadinamas senu kotorgininku. Taipgi, tas gudrus ir patyręs vagis įsibriovė Pilviškiuose į restorantą: atplėšė kasą ir ką radęs pasiėmė, surišo į ryšulį vertingesnius daiktus ir jau rengėsi eiti, bet buvo alkanas, tai nutarė pasistiprinti. Surado užkandos, atsikimšo bonką degtinės ir tol valgė ir gėrė, kol pasigėrė. Pasigėrė taip, kad vos išėjo iš restorano. Tuojau buvo pastebėtas, o kadangi buvo girtas ir pabėgti negalėjo, tai ir pakliuvo.

RADO NUŽUDYTĄ PREKYBININKĘ

Veviržėnuose savam bute rasta negyva Sorė Liurvičiūtė. Aplinkiniai gyventojai matydami, kad jos parduotuvė visą dieną uždaryta, įtarė, kad yra kas nors negera ir pranešė policijai. Atplėšus buto duris rasta šeimininkė negyva. Galvoje pastebėta smurto žymių. Matyt, plėšikų nužudyta.

DU KARTU ŠOVĖSI, BET NEVYKUSIAI, TAI PASIKORĖ

Čekiškės valsčiuje, Bomblinės kaime K. Strockaitis pas vieną ūkininką tarnavo bernu. Betarnaudamas labai įsimylėjo vieną našlę ir norėjo ją vesti, bet našlė už kito ištekėjo. Del to Strockaitis išėjęs iš lygsvaros ir nutarė pasidaryti galą. Pirmiausia jis mėgino nusišauti ir iš pistolieto du syk šovėsi, bet tik susižeidė. Tada nieko nelaukęs pasikorė.

Keičia Karinės Tarnybos Įstatymą

Iki šių dienų Lietuvos kariuomenė vadovavosi caro paliktais įstatymais. Dabar jau šiek tiek pradedama nekuriuos dalykus pakeisti. Nesenai Lietuvos kariuomenės vadas pulkininkas Raštikis s u sišaukęs spaudos atstovus jiems paaiškino, kad darąs tam tikrų pakeitimų. Iiki dabar karininko laipsniui įgyti reikėdavo stoti į karo mokyklą, o iš ten išeidavo už dviejų metų gatavas leitenantas. Dabar sako, kad norėdamas įgyti karininko laipsnį, pirma turėsiąs ištarnauti eiliniu kareiviu, vėliau pereiti puskarininkų mokyklas, o tik vėliau eiti į karo mokyklą ir ten ištarnavęs tris metus galės gauti jaunesnio leitenanto laipsnį.

Sako, kad toks pakeitimas reikalinga, kad kiekvienas karininkas pažintų eilinio kareivio gyvenimą ir psichologiją, bet tikrumoj apsaugojimas n u o jiems bereikalingų konkurentų. Pasunkinus mokslą neatsiras toks didelis skaičius norinčių būti karininkais.

Kita, sulyg aukštųjų karininkų kalbos, tai dabartiniai armijos liktiniai puskarininkai galėsią įsitarnauti karininkų laipsnius, jei jie yra ištarnavę virš trejus metus liktiniais ir turi reikalingo mokslo cenzą. Tokios tvarkos įvedimą teisina tuo, kad kiekvienas sugabesnis galėsiąs pasiekti karininko rangą.

Tokią tvarką vadinamas seimas užgiria.

Šuo Išgelbėjo Indijoną Nuo Prigėrimo

Indijonų agentas papasakojo kaip apie 50 mylių nuo Kenoros šuo išgelbėjo nuo mirties 58 metų amžiaus indijoną. Indijonas ėjo per ežerą Woods ir netikėtai įpuolė į properšą ir pasiliko plaukioti leduose. Ant laimės susišaukė savo didelį šunį, kuriam įsikabino į uodegą ir į vieną koją ir tokiu būdu tapo ištrauktas iš vandens. Sako, kad be šuns pagelbos jokiu būdu būtų negalėjęs išsigelbėti nuo prigėrimo šaltajam vandenyje.

Ištrauktas žmogus ėjo ledu į savo prieglaudą, kuri buvo ežero pakraštyje vienos mylios atstume, bet beeinant jo drabužiai taip sušalo, kad negalėjo juose pasijudinti ir susmuko ant ledo. Ant laimės išgirdo jo balsą du indijonai ir truputį atšildę drabužius parvedę į prieglaudą.

YOUTH COLUMN

STUDENTS ORGANIZE C.Y.C's IN TORONTO SCHOOLS

Students of various Toronto secondary and high schools are attempting to organize Canadian Youth Councils and seem to be achieving some success. In Harbord Collegiate the students have been successful in organizing a "current event" class. The class is divided into senior and junior groups and they carry on their activity and study classes after school hours. This "current event" class is well established in this school.

Central Technical School, which has nearly a dozen Lith youth attending, is somewhat behind in organizing students. At present there are a few students who are taking the initiative in endeavouring to organize a Youth Council or a "current event" class. These students are doing preliminary work outside of school, contacting students that may be interested and also approaching teachers that are sympathetic with the youth movement. The students have been holding their meetings in their own homes but in the near future, if the principal permits, the students will hold their meetings in the school rooms.

We Lithuanian youth have something to learn from these student activities. Why are students in schools becoming interested in politics and world events? It is the condition that surrounds them that forces them to think and become interested in world affairs. Students in schools are suffering from overcrowded rooms, improper equipment and educational facilities, poor lunch and a hopeless future. What connection have these complaints with world affairs and the studyign of current events?

The studying of world affairs and current events will explain these terrible conditions. The students will discover the causes of war and the depression and will also be able to discuss the alternative or remedy for this unhappy worldwide condition.

Lith youth that do not attend schools, unemployed or employed, should venture to organize a similar and progressive organization. In your own locality, where you have some friends, four or five, that are interested in bettering their conditions, try and get them into one group and set up a study class. Lith youth in various schools where these current e v e n t classes exist should become affiliated with the group and give it your support, likewise youth that are contemplating organizing of a current event group should communicate with the Youth Column. The Youth Column will offer advice, on subjects to be discussed and the conducting of a current event group, to any person who requests it.

Rambling Reporter

Toronto, Ont.

GOSSIP

Gossip Appears Once More

Why is everybody so silent these last few months? The same question should be asked of me. It is a long story to tell why I didn't write for so long, but we'll skip that. What has happened to the blonde and brunette, Romeo and Juliete? These "once headline people" have been taking life serious and have not time to exhibit their beauty and personallity for the last decade or so.

I'll tell you something about the brunette and the blonde (who has changed to brown since). Something is really going to happen to them in the near future. Attraction is developing very slowly but it appears as if the happy moment will soon arrive. Many of us expected it last March but we were disappointed.

Another individual that needs attention is our tall brunette who has been in hiding for the last century. A girl does not need a hundred years to reduce her figure. Take this brunette for instance, she performed miracles in a few weeks. Very few will recognize her on the street now. I wonder what brought the change? Could it be love? Or Epson salts? Well I'll leave it to you to answer this question.

P. S. How about giving me a hand in continuing this scandal? Results will tell the answer.

Public Enemy No. 1

Toronto, Ont.

TAKE IT AS YOU PLEASE

She was only a dentist's daugther, but she went out with the best set in town.

A man was asked by his wife, why he visited the women dentist. He replied that it was the only time a woman asked him to open his mouth instead of shut it.

---

skauda nuo laikymo.

Už pusvalandžio prieš pietus pradėjome paskutinę vagą iki pietų. Farmerys paleido kiek smagiau, kad nepasivėlinti ant pietų. Taip smagiai arkliams žengiant, kartais net risčia bėgant, mano plūgas užkabino akmens viršūnę ir numetė mane nuo plūgo. Krisdamas paleidau vadeles. Tuo tarpu mano tymas pasisuko į dešinę ir pasileido bėgti per suartą dirvą. Kazio tymas pasileido paskui mano tymą. Pasidarė sūdna diena.

Farmerys padavė man laikyti jo tymą, o jis pradėjo gaudyti aplink bėgančius tymus. Kazys visas išbalęs rėkė "Tprū, tprū, tprū!" Arkliai, pamatę, kad farmerys nori juos pagauti, pasileido bėgti linkui namų. Tada ir Kazio tymas paskui. Tas Kazį visai pabaigė. Nors jis gyrėsi man, kad jau keli metai, kaip netikįs dievui, tačiau pradėjo šaukti: "O Jezau!"

Kai tik Kazys pradėjo šaukti Jezų, jo arkliai sustojo. Mano tymas nubėgo ir nubėgo.

Iškinkėm visus tymus ir parvykome pietų. Prie kiemo radome sudribusius mano arklius. Jie buvo užbėgę ant spigliuotų vielų tvoros. Kuomet jų kojos susipynė tarp vielų, jie sugriuvo ant vienas kito. Buvo baisu žiūrėt į juos, nes buvo baisiai susidraskę, kruvini. Dvi valandos praėjo, kol juos išpainiojom.

—Aš negaliu suprasti, kodel mano arkliai sustojo, kuomet aš pradėjau šaukti "O Jezau,"—kalbėjo Kazys po pietų.

—Gal čia ir arkliai tiki į dievą,—juokiausi aš.

Tik paskui dasiprotėjome, kad "O Jezau" arkliams buvo nesuprantama, bet tas šauksmas buvo panašus į anglišką "Ho!" Farmerys ir jo sūnūs tą žodelį vartojo tada, kada reikėjo sustoti. "Ho" ir "O" tariasi labai vienodai.

—Kaip tu nesakysi, bet Jezus mane išgelbėjo,—juokėsi Kazys.

Aš maniau, kad man bus blogai, kad mane paleis už padarymą tokios žalos farmeriui. Bet jis tik pasijuokė iš manęs, kad aš netikęs vyras. Tuos sužeistus arklius paleido laukan, o man davė kitus penkis, kurie buvo dar pasiutesni.

Nežiūrint to, kad pirma diena buvo nepasekminga, aš pas farmerį užsitarnavau pagyrimą už gerą arimą, kuomet padirbome keletą dienų.

* * * * *

Nežinau, ar kas farmerį perspėjo, kad jis neapsigautų, ar jis pats suprato mūsų mintį. Vieną vakarą jis atėjo į mūsų būdą ir pradėjo:

—Aš manau, kad aš esu apgautas.

—Kodel? Kas apgavo?—mes pradėjom klausti.

Jis greitai neatsakė, bet atsipiovė gabalą tabakos ir įsidėjo į burną. Gerai pakramtęs išspiovė skystimą prie Kazio kojų.

—Aš manau, kad jūs mane apgavot . . .

Mes pasižiūrėjom į vienas kitą ir mintimis klausėme vienas kitą, ką gi mes jam padarėm.

—Ar jūs žinote, ką aš manau? Aš manau, kad jūs mane pamesite prieš kviečių piovimą. Jūs tam prisirengėt darydami kontraktą.

—Ne, mes to nemanome,—atsakėm.

—Kuo jūs galite mane užtikrinti?

—Juk mes širdies negalime parodyti.

Jis smarkiai susiraukė ir pradėjo tankiau kramtyti tabaką. Atsidarė pečiuką ir įspiovė tabako skystimo į pečiuką. Skystimas pradėjo spirgėti. Visa būda pasmirdo kažkokia padlyna.

Po ilgos pauzos jis trumpai pasakė:

—Aš manau, kad jūs geriau pasieškokite kitos vietos. Aš taipgi pasieškosiu kitų darbininkų. Dabar galima gauti jų užtektinai. Laike kviečių piovimo man bus sunku, jei jūs pabėgtumėt.

Taip pasakęs jis greitai išėjo. O mes pradėjome mąstyti, ką dabar daryti.

—Žinai ką aš dabar manau?—Paklausė Kazys su linksma šypsena.

—O ką?

—Dabar mes turime jau po 45 dolerius, tai galime važiuoti į Winnipegą, kur dabar bus galima gauti darbo. Tenai ima ant gelžkelio, kur nereikia dirbti taip daug valandų per vieną dieną. Kelionė iki Winnipego mums kainuos 8 doleriai. Kas liks nuo kelionės, palaikys mus iki mes gausime darbą.

—Aš manau, kad geriau apsistoti miestelyje ir pasiteirauti, ar nėra geresnės vietos šioj apylinkėj,—pasiūliau jam.—Atsimink, kad mes praleisime dviejų mėnesių algą ir dar trečią sugaišime. Trys mėnesiai nueis ant nieko.

Kazys sutiko su mano pasiūlymu.

Sekantį rytą po pusryčių farmeriui pranešėm, kad mes apleidžiame. Jis tam nesipriešino. Užmokėjo už paskutines dvi nemokėtas dienas ir pasakė, kad jis linkįs mums gero pasisekimo.

Susikrovėm savo ryzus į čemodaną ir išėjome. Farmerys sakė, kad neturįs laiko mus nuvežti į miestelį.

Saulutė skaisčiai švietė. Į kurią pusę nepažiūrėsi, visur buvo matyti gražūs lygūs laukai. Mes su Kaziu traukėm keliu linkui miestelio, kuris buvo už 12 mylių nuo minėto farmerio.

Kelyje sutikom vieną lietuvį, kuris mus užkalbino, kada užgirdo, kad mes lietuviškai kalbame.

—Tai kur einate?—jis kreipėsi.

—Einam darbo ieškoti,—atsakėm.

—Ar ilgai dirbote pas tą?

—Du mėnesiu.

—O kodel pametėte?

—Mes nepametėm, o jis mus atleido.

—Netikiu. Čia retai kada taip atsitinka.

Mes jam paaiškinom, kaip atsitiko.

—Jūs labai gudriai padarėt. Taip darykite visur.

Negalėjom ilgai kalbėti, nes jis turėjo skubintis namo. Tik tiek pasakė, kad jis jau dvieji metai, kaip toj apylinkėj dirba. Visur esą sunku dirbti ant farmų.

Atsisveikinom ir pradėjom žygiuoti linkui miestuko. Baisiai sunku buvo eiti, nes reikėjo nešti savo čemodanus. O oras buvo gana šiltas.

Aplink nebuvo girdėti pavasario paukštelių. Nebuvo miškų, tik gryni laukai, kuriuose kyšojo triobos, ypatingai aukšti tvartai.

(Bus daugiau)

Montrealo Naujienos

Svarbi žinia Montrealiečiams

Šeštadienyje (antrą dieną Kalėdų) gruodžio 26 dieną, Point St. Charles, 2379 Centre Str., ALDLD 137 kuopos moterų skyrius rengia perstatymą. Pradžia 7.30 val. vakare.

Bus perstatoma puiki komedija **"DAKTARAS IŠ PRIEVARTOS."**

Kviečiame visus atsilankyti.

Parengimų Komisija

IŠ AMALGAMEITŲ UNIJOS VEIKIMO

Atsibuvusiam 2 dieną gruodžio unijos susirinkime iš išduotų raportų paaiškėjo, kad unija pasidarė daug stipresnė ir kreipiama daugiau domės į jos stiprinimą. Joint boardas nutarė sudaryti vieną komitetą atstovauti visus unijos lokalus, į kurį įeis lietuvių ir slovakų grupės. Tas komitetas priims naujus narius ir bendrus skundus išriš. Iki šiol tokį darbą atlikdavo atskiri lokalų komitetai. Iš to kildavo įvairių nesusipratimų, nes vieni rišdavo klausimus per griežtai, antri per nuolaidžiai, tas narių tarpe sukeldavo nepasitenkinimų.

Taipgi joint boardas pasiėmė pareigą gauti lietuvių ir čekoslovakų grupėms čarterius. Manoma, kad greitu laiku gausime, ko laukėme per ilgą laiką Dabar visiems reikalinga daugiau padirbėti unijos organizaciniam darbe, ypatingai dabar lankytis unijos susirinkimuose nes žengiame prie galutino laipto. Tad visi stokime į uniją ir energingai dalyvaukime savo reikalų gynime.

Visur Atsiranda Niekšų

Šiandien, pasižvalgius į pasaulį, pamatysime, kad darbininkų politinės ekonominės bei kultūrinės grupės visur svarsto kaip prieiti prie bendro veikimo prie subudavojimo tvirtų jėgų kurios galėtų užkirsti kelią fašizmui ir karo ruošėjams. Tokie svarstymai prasideda mažose grupelėse ir liejasi į tūkstantines minias. Toks darbas pradėtas ir algameitų unijoje, nes jei grupelės tarp savęs kelia kivirčius, tuomet neturi laiko su išnaudotojais kovoti. Tą matydami progresyviai darbininkai pradėjo vienyti unijos grupes, bet atsirado asmenų, kuriems tokia vienybė pasidarė per baisi. Jie suprato, kad organizuoti darbininkai užkirs jiems kelią su bosais bičiuliuotis. Pradėjo spardytis ir stengtis sukelti kivirčius tarpe narių ir pūsti į fašistines triūbas, bet nepavyko jiems unijos sudemoralizuoti. Ir vėliau jiems smūgį uždavė bendro fronto rinkimai į unijos valdybą. Tačiau tarp progresyvių pasisekė ir vienam reakcininkui įeiti į unijos valdybą. Bet vargšas pajuto savo galą nes vienam tarp progresyvių nieko neigiamo veikti negalima. Tuomet jis griebėsi veikti fašistiniai, tai yra griauti dabartinę uniją, o organizuoti kokią tai National uniją. Jam dirbti padeda bosai. Darbininkų prigavimui sakosi, kad organizuoja uniją del darbininkų būvio pagerinimo.

Daugiau susipratusiems darbininkams aišku koks tokių organizatorių tikslas, jie pildo ponų užgaidas ir ruošia dirvą fašizmui. Tas Mussolinio bernas Pijo yra žinomas lietuviams, kaip jis elgdavosi būdamas biznio agentu. Ar jam rūpėjo išduoti kada atskaitas, nors iš darbininkų mokamų duoklių gaudavo riebiai apmokėti? Šiandien jis darbuojasi už bosų reikalus ir stengiasi suskaldyti darbininkų vienybę ir juos parduoti bosams. Jis eina per šapas ir su bosų pastangomis veda propagandą ir kelia unijos nariuose neapykantą. Tai toks išdavikas atsirado amalgameitų unijoje.

Tačiau geriau, kad išdavikas anksčiau pasirodo, negu vėliau. Už tai šiandien nenumatomos perspektyvos, kad jis galėtų sugriauti uniją. Darbininkų solidarumas sulaikys visus griovėjus.

Už tai ir mes lietuviai turime imti daugiau aktyvumo unijos stiprinime, vyti iš savo tarpo vienybės ardytojus, nes tik per vieningą veikimą galėsime pagerinti savo būvį.

Dzūkas—F.

Iš atsibuvusio gruodžio 16 dieną siuvėjų susirinkimo tenka pažymėti keletas dalykėlių, kurie yra labai svarbūs siuvėjams. Susirinkiman atsilankė nemažas burclis lietuvių ir kitų tautų siuvėjų.

Susirinkime biznio agentas išdavė raportą, kad vienas Musolinio agentas stengiasi sugriauti amalgameitų uniją, bet siuvėjai pažįsta jo darbus ir jam nepavyks tai padaryti, nežiūrint, kad ir turi keletą pasekėjų. Taipgi pažymėjo, kad bosai laro nanievrus bekilnodami firbtuvės iš vieno miesto į kitą. Viena dirbtuvė davus notas 300 darbininkų, kad dirbtuvė bus iškelta, bet unija deda pastangas iškėlimą sulaikyti, bet nežinia kaip tikrumoj įvyks. Unija mano, kad greitu laiku prasidės sezonas ir bus neblogas, tad darbininkai ir privalėtų daugiau uždirbti, ne vien tik duoti bosam pasipelnyti. Tad turime reikalauti, kad prižadėtus nuošimčius išmokėtų, kas negaus, turi raportuoti unijos komitetui. Visi reikalaudami pajėgsime išreikalauti.

Buvo perskaitytas laiškas iš unijos generalinio ofiso, kuriame pranešė, kad už keletos dienų bus paruoštas per ilgus metus lauktas skyriui čarteris. Tą žinią visi sutiko su džiaugsmu, nes skyrius taps lygiateisiu lokalu su kitais lokalais. Tačiau čarteris p a k a b i n t a s ant sienos algų nepakels, tam klausime turėsime pasidarbuoti visi. Galutinos žinios bus praneštos gruodžio 30 dienos susirinkime.

Taipgi susirinkime buvo išrinkta draugė E. Daugelienė delegate į Liaudies Balso koncertą ir sukelta $3.30 aukų Liaudies Balso pasveikinimui. Siuvėjai remia savo organizatorių, nes Liaudies Balsas tarnauja jų reikalų apgynimui.

Pabaigus susirinkimą visi su ūpu skirstėsi namo prižadėdami į sekantį susirinkimą sukviesti daugiau siuvėjų.

Dzūkas—F.

Iš A. L. D. L. D. 47 Kuopos Veikimo

Kaip kas sako, kad mes nieko gero nenuveikėme. Ypatingai tą mėgsta sakyti tie, kurie visokiais būdais stengiasi pakenkti darbininkiškam judėjimui. Bet kuriems rūpi darbininkų būvio pagerinimai, tie supranta, kad kiekvienas mūsų atliktas darbas buvo vedamas del darbininkų klasės labo.

Tam darbe nemaža jėgų įdėjo ir ALDLD 47 kuopos nariai. Jie savo liuoslaikį aukuoja tam darbui ir jį remia savo sunkiai uždirbtais centais. Jie pravedė keletą finansinių kampanijų budavojimui anglų ir francūzų kalbose darbininkiškų laikraščių, kurie šiandien labai svarbią rolę lošia tarp tų tauų darbininkų. Taipgi jie deda dideles pastangas ir lietuvių kalboje darbininkiško laikraščio išlaikymui.

Šale platinimo darbininkiškos spaudos išlaiko svetaines, kuriose suruošia daugelį parengimų, susirinkimų ir lavinimosi susirinkimų. Tas viskas daroma, kad darbininkai įgautų didesnį supratimą ir geriau galėtų atsilaikyti prieš kapitalistų klasę.

Vien tik paimkime kaip mūsų kuopos nariai darbuojasi Liaudies Balso vajuje: jie nežiūri nuovargio, bet eina ir organizuoja neorganizuotus darbininkus. Tokie nariai garbės verti.

Tenka prisiminti keletas žodžių apie atsibuvusį gruodžio 1[illegible] dieną parengimą. Mat tą dien buvo du parengimai. Mūsų kuopa, kaip visuomet turi parengimą kas antrą sekmadienį, taip ir tada turėjo parengimą. Vėliausiu laiku buvo gauta žinia, kad sklokininkai a t s i k vietė "Naujienų" redaktorių Grigaitį. Sulaikyti parengimo nebuvo galimybės. Bet atėjus vakarui pradėjo žmonės rinktis į svetainę ir iki vaidinimo pradžios prisirinko pilna svetainė. Matomai žmonės nepaisė Grigaičio ir jiems jo demagogija iš kalno buvo žinoma.

Koncertas buvo smagus, bet matėsi ir trūkumų. Viena, tai sulyg paskelbto laiko pasivėluota, kita, kaip kurie lošėjai scenoje jautėsi kaip tarp publikos. Kartais labai juokėsi. To turėtų vengtų ateityje. Drg. Vektoris padeklamavo gerą eilę. Dramos grupei galima atiduoti kreditas už priruošimą programos, kurios jau antri metai kaip nesigaili. Mums reiktų jiems padėti tą darbą dar daugiau sustiprinti.

Petras—F.

Iš Švento Kazimiero Draugijos Metinio Susirinkimo

Gruodžio mėn. 13 d. Kliubo salėje atsibuvo Šv. Kazimiero Pašalpinės Draugijos metinis susirinkimas. Kaipo metiniam susirinkime, dalyvavo apie 120 narių.

Apsvarsčius ligonius ik kitus draugijos kasdieninius reikalus, buvo rinkimas naujos valdybos 1937 metams. Tačiau pasiliko senoji, išskiriant protokolų raštininką, kuris atsisakė. Vistik, einant paprastomis organizacinėmis taisyklėmis, būtų geriau, kad būtų statomi kandidatai ir už juos balsuojama, nors ir už tuos pačius.

Tarp kitko buvo svarstoma susivienijimo klausimas su Šv. Jono Pašalpine Draugija. Vice-prezidentas Bagdonas siūlė daryti žygius susivienyti su virš minėta draugija, kadangi pastaroji irgi tam pritaria, nes vienoj ir antroj beveik tie patys nariai. Tokiu būdu suvienyjus dvi draugijas galima būtų pastatyti vieną ant tvirtų pamatų. Pavyzdžiui, iš Kazimiero draugjos protokolo paaiškėjo, kad per praeitą mėnesį atliko vos apie $16.00, o jei būtų buvę daugiau ligonių, tuomet būtų dar nedateklius. Viena stipri draugija galėtų auginti ją nariais ir iždą, nes tuomet susitaupytų bereikalingų dviem draugijom administracinių išlaidų.

Drg. Astrauskas iškėlė visai naują gerą sumanymą, kad norint sustiprint šitą organizaciją, reikia traukti į vienybę iš Šv. Teresės Draugiją. Nors ji ir nepašalpinė draugija ir kiti nariai tam priešinasi, bet vistiek tas duotų galimybės išplėsti geresnį veikimą, įtraukus ir moterų. Daugumas priešinosi vienytis su šia draugija todel, kad ji nepašalpinė. Bet reikia atminti, kad ligos nelaimė lygiai liečia ir moteris, tad kodel ir joms neprigulėti prie pašalpinės draugijos? Kartu ir jos būtų aprūpintos ištikus nelaimei ir padėtų stiprinti pačią pašalpinę draugiją.

Senas Narys

Sudburiečio Pastabos

Draugas B. Minotas Apleido Sudburį

Drg. B. Minotas išdirbo INCO mainose apie du metu laiko. Jo sveikata taip susilpo dėlei nepakenčiamų sąlygų darbavietėse, kad paskutiniu laiku vis skundėsi nusilpusia sveikata. Dėlei sveikatos priverstas buvo mesti darbą. Tai ne pirmas ar paskutinis darbininkas jau meta darbą, kai iščiulpia INCO paskutines darbininko jėgas.

Liuoslaikį drg. B. Minotas praleisdavo organizaciniam darbui. Jis nedrebėjo prieš INCO magnatus, bet drąsiai dirbo organizacinį darbą lig paskutinių dienų. Jis, būdamas unijoj, drąsiai ragino kiekvieną darbininką, kad stotų į savo eiles, nurodydamas, kad tik organizuotai galima pagerinti ekonominį gyvenimą, o ne lankstymusi prieš bosus. Paskutiniais metais, drg. B. Minotas jau vadovavo visame organizaciniame darbe. Tik dėlei sveikatos nusilpimo, paskutiniu laiku vis mažiaus ir mažiau galėjo vadovauti darbe, bet dirbti vistiek neatsisakė lig paskutinių dienų.

Linkime drg. B. Minotui atgaivinti sveikatą ir vėl stoti su pilna energija į organizacinį darbą. Montreale tam darbui yra plati dirva. Nors Sudbury paliko nemažą spragą, bet mes tikimės, kad tą spragą užpildys nauji draugai.

Praėjus Sudburio Miesto Valdybos Rinkimams

Atsinantiems (1937) metams Sudburio miesto majoru liko išrinktas John Budd. Komunistų kandidatai į miesto valdybą gavo 450 balsų. Reik pasakyti, kad daugumas visai nesuprato svarbos dalyvauti rinkimuose. Man gerai buvo žinoma, kad vien iš lietuvių galėjo dalyvauti balsavimuose 15 asmenų, į kuriuos buvo net specialiai atsikreipta laiškais ir ragnami, kad balsuotų už progresyvius kandidatus, bet iš tų visų tik du dalyvavo balsavimuose, kiti matytis pasiteisino savo, kad ir be jų "bus išrinkta." Jeigu būtų buvęs išrinktas komunistų kandidatas, A. T. Hill, į majorus, tai būtų buvę aptaksuojami visi Sudburio miesto gyventojai. Neužmirškim, kad ir INCO yra tikras Sudburio miesto gyvenjas, kuris į metus daro gryno pelno dešimtimis milijonų, bet miesto taksų nemoka. Jeigu aptaksuoti INCO lygiai su kitais miesto gyventojais, tai INCO į metus turėtų sumokėti miesto taksų jau ne dešimtimis tūkstančių, bet šimtais. Čia ir pasilengvintų mokesčiai gyventojams. Tokiu būdu būtų pigesnė kambarių nuoma ir t.t.

Mat ką reiškia darbininkams nedalyvauti politikoj. Daugumas šiandien numoja ranka, pasiteisindami: "kam toji politika, bene duoną iš to valgysi."

Mainierių Unija Stiprėja

Nėra paslaptis, kad INCO deda paskutines pastangas, kad uniją sutriuškinus. Senus darbininkus vis pamažu atleidinėja, o jų vieton ima naujus darbininkus ir tik čia gimusius. Ateivių beveik visai neima.

Ateiviai pradėjo nerimauti ir kai kurie sąmoningai ar nesąmoningai viešai triukšmauti, kam reikalinga unija. Žiūrėkim, visi neteksime darbo.

Aš manau, kad tie darbininkai nieko nesupranta apie organizuotų darbininkų reikšmę; jeigu supranta, tai tiesioginiai pasitarnauja INCO magnatams, o gal ir su bosų žinia skleidžia tokią propagandą. Tas dar neparodo nereikalingumą stoti į uniją ir traukti kitus, jeigu bosai nenori unijos ir stengiasi įvairiais būdais diskriminuoti darbininkus. Tas parodo, kad darbininkai turi jėgą ir gali bosus priversti pildyti jų reikalavimus, čia ir glūdi bosų baimė, o darbininkai neturėtų bijoti. Darbininkai nieko nepralaimės, nes patys padirbę metus kitus meta darbą del nepakenčiamų darbavietėse sąlygų. Meta darbą tuomet, kuomet netenka sveikatos ir vėl važiuoja kur tai laimės ieškoti.

Prisiminkime ne seną laiką, kuomet Bennetas užsigeidė sukriuš i n t i komunistų partiją. Sugrūdo gabiausius vadus į kalėjimą ir manė tuom bus jau palaidota komunistų partija, bet išėjo priešingai: pagrindyj partija sustiprėjo ir šiandien viešai atsistojo vadovauti klasių kovoj. Žodžiu sakant, niekuomet nereikia nusigąsti reakcijos, bet reikia pasmarkinti darbą. Reakcijos kilimas parodo bosų silpnumą ir baimę darbininkų jėgos augimo.

Unijos augimą parodo tas kad šiandien jau išeina "Union News" net 16 puslapių. Laikraštis platinasi labai gerai, reiškia unijos idėja leidžia šaknis labai plačiai. Reik nutilti su tais aimanavimais, kad nieko nebus, o ne, tai mes tokius gaivalus viešai numaskuosime spaudoj, kaipo bosų batlaižius, ir darbininkų klasės priešus.

Liaudies Balso Vajaus Klausimas

Šiais metais sudburiečiai pravedė kiekvieną vajų kuopasekmingiausiai, bet štai užbaigdami senuosius ir pradedami naujuosius metus, mes turime pasekmingai užbaigti Liaudies Balso vajų.

Paskutinėmis dienomis gavau II-ro Rajono Komiteto paraginimą, kad mes sudburiečiai sukeltume $190.00 ir gautume 20 naujų skaitytojų. Tiesa, šiais metais mūsų jėgos gerokai susilpnėjo ir lietuvių gyventojų sumažėjo, bet aš manau, jeigu mes leisimės į darbą, tai galėsime išpildyti uždėtą kvotą. Kai kurie torontiečiai draugai-ės išsaukė į proletarines rungtynes sudburiečius asmeniniai. Kiek man teko patirti ir kalbėtis su išsaukusiais, tai visi pasisakė, kad nepasiduos torontiečiams Drg. J. Astylienė ruošiasi ne tik išsaukėjus sumušti, bet ir visus sudburiečius kartu. Ji rengia ka tai tokio gražaus laimėjimui. J pasisakė, nežiūrėsianti kiek kainuos, bet laimėsianti. Nežinia kaip kitos Sudburio draugės, ar mėgins kiek nors prisidėti prie Liaudies Balso vajaus, ar tik drg. Astylienė atstovaus visas Sudburio moteris. Drg. Sirūnienė pereitais metais nemažai prisidėjo, tikimės, kad ir šiemet nepasiliks.

Kadangi sudburiečiai nutarė su blankomis nerinkti aukų, o vien tik su parengimais sukelti Liaudies Balso kvotą, tai parengimuose moterys gali nemažai prisidėti. Jeigu matysime, kad tie parengimai neduos teigiamų pasekmių, būsime priversti tą nutarimą panaikinti ir visi imtis vėl už blankų ir leisimės į darbą, kad atsickus savo tikslą.

J. J.

AUKOS

Per Kanados Veikiantį Komitetą gauta $7.00 aukų Ispanijos liaudies kovotojams, surinktų per draugą Butą, ir $8.00 aukų Daily Clarion, surinktų per draugą Deedą, redlaikietį.

M. Guoba

KLAIDOS ATITAISYMAS

Liaudies Balse 150 numeryje, draugo Taruškos pranešime apie vajaus eigą Sudburyje įsibriovė nemaloni klaida: pažymėta, kad prisiuntė aukų $82.25, o turėjo būti $89.25. Šiuom klaidą atitaisome ir atsiprašome draugą Tarušką.

Redakcija

Išsaukimas į Lenktynes

Išsaukiu į lenktynes surinkti Liaudies Balsui po $5.00 aukomis ir gauti po 3 naujus skaitytojus šiuos draugus: T. Valentą, edmontonietį, K. Čekaitį, montrealietį, ir A. Čepaliauską, calgarietį.

P. Yoneliūnas, Edmontonietis

Veikalų Rašymo Kontestas

Pabaigoj pereito m ė n esio, Lietuvių Meno Sąjungos Centro Komitetas paskelbė veikalų rašymo kontestą. Pranešimas tilpo "Laisvės" Lit. ir Meno lapelyj. Gal būt ne visi mūsų rašytojai pastebėjo tą pranešimą, todel čia pažymime nors suvėluotai.

Veikalų rašymo kontestantams stato sekamas sąlygas:

(1) Veikalas turi būti nemažiau dviejų aktų, ir nedaugiau trijų.

(2) Veikiančiųjų asmenų 10 (gali būt ir mažiau), bet nedaugiau dešimties.

(3) Veikalui medžiaga turi būt iš Šiaurės Amerikos, Pietų Amerikos ir Kanados lietuvių gyvenimo.

(4) Kontestas prasidėjo su pirma diena gruodžio, 1936—baigsis su pirma diena birželio, 1937 m.

(5) Dovanos veikalų rašymo kontestams skiriamos trys:

(a) $50
(b) $25
(c) $15.

(6) Veikalų dvasia neturi būt: priešdarbininkiška, priešrasinė, bei šovinistinė.

(7) Veikalų sprendėjai:
Dr. J. J. Kaškiaučius
Art. J. Valentis
Kompoz. B. Šalinaitė
Antanas Bimba ir
Pranas Pakalniškis.

(8) Manantieji dalyvaut šiame konteste prašomi užsiregistruoti: Lietuvių Meno Sąjunga 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N.Y

Pranas Pakalniškis
Lietuvių Meno Sąjungos CK sekretorius.

Kapuskasingiečai, Stokim Kovon!

Liaudies Balse 148 numeryje mus išsaukė į lenktynes. Aš kaipo Kapuskasingo ALDLD narys, gyvendamas miške, kempėje, pasiskiriu sau užduotį sukelti del Liaudies Balso $5.00 aukų. Tą patį kviečiu padaryti visus narius ir Kapuskasingo L. K. L. L. Gynimo komitetą. Bendru frontu stokime prieš išsaukėjus ir jiems parodykime kas yra brangesnis, medis ar auksas?

Stasys

Išsaukimas į Lenktynes Liaudies Balso Vajuje

Red Lake, Ont.—ALDLD 152 kuopa is SDKLSPD kuopa turėjo susirinkimą 29 lapkričio kuriame nutarė išsaukti draugus sudburiečius, sanantoniečius ir kitus į lenktynes sukėlime aukų Liaudies Balsui, vienintėliam Kanados lietuvių darbininkų laikraščiui.

Mes redlaikiečiai užsidėjome sau kvotą sukelti $150 aukų ir gauti 10 skaitytojų. Sudburiečius šaukiame sukelti $350 aukų ir gauti 30 skaitytojų.

Sanantoniečius i š š a ukiame sukelti $50 aukų ir gauti 5 naujus skaitytojus.

Nors Bienfait ir Flin Flon draugai pernai mažai ką atsilieپėt per spaudą, bet mes manome, kad šiemet nesnausite, todel šaukiame ir jus į lenktynes.

Taip pat išsaukiame Pickle Crow ir Centre Patricia mainierius ant $75 aukų ir 10 skaitytojų.

Corbin, B. C., draugai toli nuo mūsų, bet visvien nepaliksime—išsaukiam ant $45 aukų ir 4 skaitytojų.

Draugai darbininkai! Remkime darbininkišką spaudą! Per solidarumą su darbininkiškos spaudos pagelba, mes galėsime atsilaikyti prieš kapitalistinio režimo šėlimą.

Redlaikietis

Montrealiečių Priežodžiai

N u k a l bėjo, kaip Grigaitis Montreale.

Apgaud i n ė j a, kaip skloka montrealiečius.

Priekabiauja, kaip Zuperka Pašalpinės D-jos susirinkime.

PIPIRNIČIA

GROMATA JURGIUI PIPIRUI

Mielas Jurginėli!

Aš nerašysiu čia apie mano širdies kančias, kurias ji pergyveno tau išvažiavus iš Montrealo, ba žmonės juoksis, kaip ir aną kartą.

Aš tik noriu tau duoti žinoti, koks pasikeitimas su manim atsutiko. Mat buvo taip: aną šventą dieną, abi su tėta Morta išėjome į Vytauto kliubą pasiklausyti prakalbų, kurias sakė atvykęs iš Čikagos žymiausias ir garsiausias daktaras specialistas. Nuėjome, susėdome ir klausomės, ką pasakoja tas žymus daktaras. Jurgutėliau tu mano! Kokia išmintis, koks protas! Žino kas buvo net prieš Kristaus gimimą ir šimtai metų atgal. Kaip tu mislini, ar tai žertas!—O nedori žmonės pradėjo juoktis iš jo, kad jis žino kas buvo prieš Kristų, o nežino kas dedasi dabar. Ale kur jis tau nežinos! Žino ir dar kaip! Kaip pradėjo pasakoti, kaip pradėjo virožyt, tai tuojau visiems paliko aišku, kad darbininkų ir valstiečių valdžia, tai yra nekultūringiausia, blogiausia ir žalingiausia darbininkams žmonėms. Kad toje šalyje, jis sakė, kur darbininkai valdo ir neužleidžia fašizmo, darbininko padėtis yra sunkiausia visame pasaulyje. Kad tenai žmonės yra sodinami į kalėjimą, jei juos sugauna apgaudinėjant ir išnaudojant darbininkus. Kad ten žmonės yra baudžiami, kurie naikina visuomenės turtą ar kokią kitą iškadą daro. Kad tenai nekalti žmonės yra sušaudomi, kada juos pagauna papildžius žmogžudystę . . . Ir daug kitų baisių dalykų, kad prikalbėjo, tai prikalbėjo, net baisu man pasidarė, kad pas mus tas nebūtų. Kai jis pabaigė kalbėti, vienas jaunas vyrukas, prašė, kad jam leistų kelias minutes pakalbėti. Bet jie, pasiremdami demokratiškomis taisyklėmis ir teisėmis, jam kalbėti neleido. Kiti kalba, kad daktaras tur būt nėra mokslo baigęs, o tik šiaip senybinis burtininkas, kuris burtais gydo, todel pabijojęs. Ale, aš taip nemislinu. Kur tu sukritikuosi tokią galvą! Greičiausia tas turėjo pipirų atsinešęs, o jis nujautė. Be to, daktaras nebeturėjo laiko. Jam reikėjo išvažiuoti ir, tiesia, tuoj išvažiavo į beismantą (Beismante yra stalai ir gėrimų baras). Bet beismante kažkas prisitaikęs prie svečio, sako, geroką saują pipirų sunaudojo. Jo čiomai vos jį beišgelbėjo. Aš spėju, ar tik ne Plaktukas svečią bus pavaišinęs pipirais.

Bet ekskiuzmi, kad aš nusikalbėjau apie kitus. Pradėsiu apie save. Taipgi, parėjus namo per visą naktį negalėjau užmigti. Verčiaus nuo vieno šono ant kito ir vis mislinau, kas geriau bolševikai, ar fašistai? Mislinau ir galvojau. Vėl galvojau ir vėl mislinau. Pagaliau išfigeriavau, kad fašistai geriau, negu bolševikai. Ba ir kalbėtojas fašistų nepeikė, o tik bolševikus. Taigi, manau, nepadarysiu klaidos, jei savo nusistatymą suderinsiu su fašistais ir nuo šio laiko būsiu atsidavusi fašistė. Apie ką ir nutariau tave informuoti. Žinai, nepyk, ne mano kaltė, kad mokyti žmonės taip išmokino.

Turiu dar vieną vargą. Dalykas tame, kad mano tėta Morta nuo tų prakalbų pasidarė didelė melagė. Visaip ėmė mane apgaudinėti ir per akis meluot. O man į jos melus neleidžia nė žodžio atsakyti. Visaip išsiteisina, išsisuka, net pyktis ima. Taip aną dieną perpykusi prisispyriau ją kičinyj prie pečiaus is sakua: Tu vadiniesi socialiste ir didele demokrate, bet pasakyk tu man dabar, kodel tu man neleidi atsakyti į tavo melus ir prasimanymus? O ji nusišypsijo ironiškai ir sako:

—O Specialistas ar leido?—ir nusisukusi su reikalais išėjo.

Pakarnai Agnieška

TORONTO NAUJIENOS

Kokiais Tikslais Grigaitis Buvo Motreale ir Toronte

Praeitą sąvaitę į Montrealą ir Torontą atsibaladojo "Naujienų" redaktorius Pijušas Grigaitis. Jo misijų tikslas buvo ardyti tą vienybę, kuri buvo pradėjus reikštis tarp Kanados lietuvių. Kairieji darbininkai iš kalno suprato, kad Grigaičiui nerūpi žmonių vienybė prieš fašizmą ir karo ruošėjus, bet visgi manė, kad Grigaitis neišdrįs taip biauroti komunistinį judėjimą, kuris dabartiniu laiku yra pasaulyje svarbiausiu barjeru prieš fašizmą ir karą.

Per porą vakarų Toronte rėkė apie demokratiją, bet ne vieno žodelio neprisiminė, kad šiandien pasaulyje demokratija pasilaiko tik komunistų dėka. Jeigu Sovietų Sąjunga neorganizuotų demokratiškų blokų ir nestovėtų demokratijos gynimo sargyboje, tai senai jau toli demokratija būtų buvus palaidota. Bet Grigaičio "teisėtumas" jam neleido apie tai prisiminti. Jis lygino, kad Sovietų Sąjungoje tvarka nė kiek nesiskiria nuo fašizmo ir sulyg jo kalbos gavosi išvada, kad darbininkams geriau pasirinkti fašizmą, negu komunizmą.

Kalbėdamas apie Ispanijos įvykius falsifikavo faktus, pasmerkė komunistus ir Ispanijos kairiųjų socialistų vadą Largo Kabalero. Sulyg Grigaičio manymo, Kabalero ir Ispanijos komunistai turėję valdžią užimti pavasarį, tai nebūtų buvę fašistų sukilimo. Bet apie Austrijos įvykius kitaip aiškino. Sakė, kad Austrijoj socialistai turėjo tik du trečdalių pasekėjų. Neturėdami didžiumos, nieko negalėję padaryti. Bet Ispanijos revoliucionieriams ir komunistams jis statė kitą užduotį. Del viso ko išmetė keletą tuščių frazių, būk jis linki Ispanijos demokratijai laimėti, bet užmiršo pasakyti, kad šiandien niekas jo likėjimų neklauso. Juk visas pasaulis žino, kad Ispanijos kovojanti liaudis iš demokratiškų šalių laukia ne linkėjimų, bet moralinės paramos, kad jos vienytųsi ir verstų savo valdžias prie sulaikymo užpuolusių užsieninių kruvinų gaujų. O ką Grigaičio vadinamos Suvienytų Valstijų ir Kanados demokratinės valdžios padarė su Ispanijos prisiųstais pasiuntiniais? Montreale net neleido kalbėti, o Grigaitis nuplepėjo, kad ir Marksas tokią demokratiją steigęs, kaip kad mes turime Kanadoje.

Grigaičio visas kalbos tonas buvo nukreiptas prieš komunistus. Sulyg jo galvelės, visi Sovietų Sąjungos vadai yra despotai ir budavodami šalį padarę didžiausią kvailystę, bet vietoje prisipažino, kad apie Sovietų balsavimus nežinąs ir apie statybą nieko neišmanąs, nes nesąs inžinierius, tik taip sau manąs, kad viskas eina ne sulyg jo noro. Na ir kur galima rasti tokį mulkį, kuris pirma viską iškoneveiktų, o paskui bažytųsi, kad apie tai mažai suprantąs? Taip ir jo visa kalba buvo pilna didžiausių prieštaravimų. Ką vienam sakinyj teigė, tai kitam nuneigė.

Reikia pasakyti, kad keliems Toronto socialistuojantiems lietuviams Grigaitis padarė didelę gėdą. Iki šiam laikui apie Grigaitį buvo kitaip manoma. Bet kuomet jį pamatė dabar asmeniniai, ir tiek daug niekų priplepėjo, kad net ir su fašistais galima susitaikyti, prestyžas iš to bus mažas. Nebereikalo ir Jokubynas bepirmininkaudamas negalėjo tinkamai apsukti liežuvį ir pakelti akis.

Ant pabaigos nekurie pradėjo jam dėkoti, kad esą Toronte tokio kalbėtojo nėsa buvę. Reikia pasakyti, kad tikra tiesa! Tik pamanykite, per du vakaru kalbėjo, tiek raižėsi ir tik retkarčiais dvi moterėlės mėgindavo paploti, bet pamačiusios, kad kiti neploja, su gėda sustodavo. O Grigaitis ir vėl prakaitavo iš naujo. Net ir atidarius sceną, kur Grigaitį atidengė kaip šventą Petrą, ir ten niekas neplekšterėjo. Žinoma, kitaip su juo būtų buvę, jei jis būtų atvykęs su tikslu sustiprinti Kanados lietuvių vienybę. Bet jo pagrindinis tikslas buvo sugriauti tą, ką Kanados lietuviai per keletą metų budavojo.

Ant pabaigos Grigaitis pasakė, kad į jokius debatus su nieku neinąs ir "civilizuoti" žmonės negalį jį prie to versti. Reiškia pastatė visą savo demokratiškumą aukštyn kojomis. Prie to, tenka pastebėti, kad du trečdaliai jo klausiusių buvo komunistinės minties darbininkai, bet kiek jis neniekino darbininkišką judėjimą, jie ramiai užsilaikė, bet po viskam vienam draugui tariant kelis žodžius, vadinamieji "civilizuoti" neapsiėjo be baubimo.

Korespondentas

GERAI SUVAIDINO "JEZUITO SĄŽINĖ"

Pereitą šeštadienį Toronto kairiųjų lietuvių Meno Grupė suvaidino scenoje veikalą "Jezuito Sąžinė." Reikia pasakyti, kad vaidinimas atliktas gana gerai ir žiūrovams, kurių buvo netoli 200, sukėlė gana aiškų vaizdą iš 1905 metų revoliucijos laikų Lietuvoje.

Veikalas, parašytas dar prieš kariniais laikais ir autoriaus siužetas paimtas ne iš svajonių, bet iš tikrų tų dienų gyvenimo įvykių, nurodo, kaip dabartiniai Lietuvoje gana žymūs asmenys bičiuliavosi su rusų žandarais ir kraujuose skandino darbininkišką judėjimą, kuriam vadovavo socialistai, kurie tuo laiku buvo visai kitoki, negu dabar. Scenos gana įvairios ir nenuobodžios.

Stebint tragediją "Jezuito Sąžinė" matosi trisdešimts metų atgal buvusieji darbininkų su kapitalistais susikirtimai, bet jie tiek jauni, kad tinka pilnai šių dienų gyvenimui. Darbininkų kovos ir dvasiškių išdavystės šiandien vyksta dar platesniu maštabu. Tuos pavyzdžius matome Ispanijoj. Ir kiekvienoje šalyje rasime, kad kunigai virto didžiausiais prieš revoliucinį judėjimą kurstymų akstintojais. Tad veikalas nekiek nepasenęs. Dabar vietoj Kulševskių, Puzovų figuruoja kiti, bet keršto dvasia ta pati.

Autorius gana vaizdžiai perstatęs tų laikų socialistų gyvenimą ir jų pasiaukavimą del darbininkų klasės labo. Darbininkai miršta gatvėse už pagerinimą savo būvio, bet kovos idėjų neišsižada. Matosi pas juos nesunaikinamas draugiškumas ir vieno kitam teikiama parama. Jie dirba naktimis, eina ilgiems metams į kalėjimus, kad tik išjudinti kovai už darbininkų reikalus tuomet užsnūdusias darbininkų minias. Čia ir gaunasi tas vaizdas, kokius autorius laikė socialistais, nes jis pats buvo socialistu.

Tačiau liūdna darosi, kuomet perbėgi mintimis apie šių dienų socialistų judėjimą. Šiandien pas juos nesimato tuometinių darbininkams brangių veiksmų. Ypatingai Amerikos lietuviai socialistai senai jau užmiršo apie organzavimą darbininkų kovai, niekur nesigirdi, kad kada nors išleistų bent vieną lapelį šaukdami darbininkus į kovą už savo reikalų pagerinimą. Jie senai jau užmiršo net draugiškus išsitarimus, savo spaudoje vadinasi ponais ir ardo tą vienybę, už kurią anų laikų Lietuvos socialistai mirė. Jeigu šiais laikais autorius būtų rašęs tą veikalą ir turėjęs tas pačias pažiūras, greičiau scenoje būtų pridėjęs ir dabartinių vadinamų socialistų reakcingumą. Jam būtų gėda šiandieninis socialistų judėjimas, o ne darbininkiško judėjimo aukščiausias laipsnis.

Toji tragedija patartina suvaidinti toms organizacijoms, kurios mėgsta save vainikuoti anų laikų socialistų darbais, ir atydžiai perkratyti, ar liko bent krislelis tų idėjų jų širdyse? Jeigu ta kova pasidarė jiems svetima, tad ir tas vardas turėtų būti svetimu. Juk tuometiniai socialistai organizavo mases, ne tam, kad jos ponais vadintųsi, bet kad ir gyvybes aukuotų už darbininkų reikalus. Jų darbai buvo ne poniškumu persiėmusiuose siauruose rateliuose, bet vargstančiose ir prie kovos ruošiančiose darbininkų miniose, kaip kad vaizduoja tas veikalas. Šiandien irgi neišnykę tos skurstančiosios minios, bet jos nuo jų jau atsirubežiavo ir tose vietose darbuojasi tik komunistai, o socialistai už tai komunistus persekioja. Tad jei kuriam iš dabartinių socialistų tikrai rūpi anų laikų socialistinė dvasia, jis turėtų stoti į pirmtakūnų darbą, o nedaryti pažeminimą anų laikų kovotojams.

Su perstatymu penkių veiksmų tragedijos "Jezuito Sąžinė" Toronto progresyvių lietuvių Meno Grupė atliko didžiai naudingą klasinės apšvietos darbą. Parodė ne tik kad torontiečiai sugeba tinkamai perstatyti scenoje komplikuotus veikalus, tinkamai atvaizduodami tų laikų tipus, bet kartu atidengė žiūrovų akyse anų laikų darbininkų kovų istorijos lapą, kuris nekuriems yra nemalonus prisiminti, o kitus budinantis į kovą.

Geistina, kad Meno Grupė galėtų perstatyti ir daugiau veikalų iš klasių kovos eigos, nes torontiečiai tokius vaidinimus labai mėgsta ir kartu didėja apie klasių kovos eigą jų supratimas.

Mėgstąs Meną

Nusižudė Bolis Butvidas

London, Ont. — Gruodžio 14 dieną ryte nusižudė čionai Bolis Butvidas, kilęs iš Rokiškio apskričio. Kanadoj gyveno nuo 1927 metų. Nusižudydamas nepaliko jokio raštelio, bet tenka spręsti, kad nusižudymo aplinkybės, kurios jį prie to privedė, bus šios:

Jis man buvo žinomas virš tris metus ir paskutiniu metu pas mane gyveno. Ant kiek teko suprasti, jo gyvenimas Kanadoj buvo labai vargingas. Iš kitos pusės žiūrint, nesumaniai gyveno. Paskutinius tris metus dirbo Londone vienam viešbutyje ploviko darbą už aštuonis dolerius į sąvaitę ir labai taupė tuos centus. Per paskutinius tris metus nepirko jokio drabužio ir ketino ateinantį pavasarį mesti tą darbą ir griebtis vištų farmos. Sakydavo, kad netoli tūkstančio dolerių turįs. Tačiau viskas pasviro į kitą pusę.

Vėliau parėjęs iš darbo pradėjo girtis, kad pradėjus prie jo glaustis kokia tai meilužė. Esą labai graži ir jį mylinti taip, kad net kalbinanti vestis ir net į Lietuvą sutinkanti su juo važiuoti. Toji meilužė tarnavo tam pačiam viešbutyje už padavėją. Aš jį perspėjau, kad greičiau toji mergina tik nori iš jo pinigus išvilioti. Už tai jis man daugiau nepasakodavo apie gražiąją veiterką, bet matydavosi iš jo veido, kad jis ja labai susirūpinęs. Nuo to laiko pradėjo save dabintis, net prieš porą dienų prieš mirtį nusipirko naują kostiumą ir paltą. Viską taisėsi naujai, taip, kad atrodė jog ištiesų ruošiasi prie vestuvių.

Tačiau sekmadienio n a k t į parėjo iš miesto labai susinervavęs. Man paklausus kodel neini gulti, atsakė eisiąs, ir kiek pavaikščiojęs atsigulė. Aš ryte prieš 6 valandą atsikėliau eiti darban, rodos buvo kambaryje ir miegojo. Taip ir išėjau darban. Už valandos laiko atsikėlė kitas žmogus ir nuėjo į sandėliuką anglių atsinešti ir ten rado Butvidą pasikorusį, ar užsismaugusį. Nusižudymui buvo prisirišęs šniūrą prie durų rankenos ir kilpą užsinėręs ant kaklo.

Vėliau pribuvo policija ir daktaras. Darant kišenėse kratą rado virš šimtą dolerių pinigais ir bankos knygelę, kurioje buvo pažymėta apie $600.

Velionis nepriklausė jokiai organizacijai ir nei vienos nerėmė finansiniai, bet buvo laisvų pažiūrų. Mes Londono lietuviai sudėjom $10.00, už kuriuos nupirkom vainiką. Taipgi buvo prisiųstas vienas vainikas iš to viešbučio, kuriame dirbo, bet be pažymėjimo kas pirko. Taip ir palaidojome Memorial Park kapinėse.

Lai bus jam lengva Kanados žemelė.

J. Račkus

Sudburiečiai Remia Darbininkų Klasės Kovas

Sudbury, Ont.—Sudburio Lietuvos Liaudies Gynimo Komiteto pastangomis buvo sušauktas masinis mitingas lapkričio 22 dieną, kurio tikslas buvo padaryti apžvalgą esamos liaudies padėties Lietuvoj ir Ispanijoj.

Nors mitingas buvo neskaitlingas, tačiau buvo gyvai apdiskusuoti pažymėti klausimai. Buvo prieita prie išvados, kad būtinai reikalinga finansinė parama kaip Lietuvos, taip ir Ispanijos liaudžiai. Todel ir buvo nutarta parinkti aukų, o gautą sumą paskirti dalimis: dvi dalis Ispanijos liaudies paramai ir vieną Lietuvos, nes Ispanijoj dabar eina didelis užpuolimas ant liaudies.

Tarimui įgyvendinti buvo išrinktas komitetas iš šių draugų: F. Kužmano, S. Šlakaičio, F. Balčiūno, B. Minoto ir J. Taruškos. Visuomenei remiant aukščiau minėtas komitetas gavo tokius rezultatus:

S. Šlakaitis surinko $41.75, G. Taruška—$25.20, F. Kužmanas—$14.45, N. Savich—$5.00, F. Balčiūnas—$3.50, ir B. Minotas—$3.00. Viso ant blankų surinkta $92.90.

Prie to, minėto komiteto pastangomis buvo surengti šokiai lapkričio 27, nuo kurio pelno liko $37.10. Tokiu būdu bendra suma sudarė $130.00.

Ispanijos liaudies laisvės gynėjams paskirta $86.33, kurie priduoti Tarptautiniam Sudburio Komitetui Ispanijos Demokratijai Ginti, o likusieji $43.67 priduoti Sudburio Lietuvių Lietuvos Liaudies Gynimo Komitetui.

Tariame didelį ačiū Drg. Pužanksmas už leidimą jų bute veltui pasilinksminti. Taipgi aukotojams ir šokių dalyviams-ėms.

Aukotojams prašant ir norėdami sutaupyti laikraštyje vietos kitiems raštams aukotojų pavardžių neskelbiame. Jos bus skaitomos susirinkime.

Draugiškai, komiteto nariai:

S. Šlakaitis
F. Balčiūnas
B. Minett
G. Taruška

ATKERŠYDAMAS UŽ VAIKĄ UŽMUŠĖ ŠEŠIOLIKĄ JAPONŲ

Sao Paulo, Brazilija, Gruodžio 19.—Vienas japonas kolonistas pagavo baltosios rasės 10 metų amžiaus vaiką vagiant vaisius ir nukirto jam ranką. Vaikas su nukirsta ranka parbėgo namo ir greitai nuo kraujo nubėgimo mirė.

Vaiko tėvas ant tiek susijaudino ir užpyko ant japonų, kad iki policija sugavo niekšą, jis pasislėpė pakelėj ir užmušė šešiolika pro jį praeinančių japonų.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS SUKRETĖ VIDURINĘ AMERIKĄ

San Salvador, Gruodžio 20.—Žemės drebėjimas smarkiai sukrėtė centralinę Ameriką. Sakoma, kad užmušta šimtai žmonių ir sugriauti 8 miestai.

KAS NAUJO EDMONTONE

Dabar Edmontone gyvuoja trys organizacijos, ar, kitaip pasakius, trys veikimai, kurie turi savo tikslus. Stipriausias veikimas sukasi apie Lietuvos Liaudžiai Ginti Komitetą. Per porą mėnesių laiko minėtas komitetas suspėjo suruošti porą šokių vakarų, kur gauta keli doleriai pelno. Dabar komitetas parsitraukė net porą šimtų prieš Lietuvos fašistinę valdžią atviručių. Sulyg Edmontono lietuvių skaičiaus yra gana pakankamai. Teks komitetui pasidarbuoti kol išplatins. Be to, komitetas dar gruodžio mėnesyje sušauks visuotiną lietuvių susirinkimą, kuriame bus paminėta 10 metų viešpatavimo Smetonos kruvinos diktatūros.

* * * * *

Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos ketvirta kuopa Edmontone užsidėjo kvotą gauti 10 naujų narių laike vajaus. Sulyg Edmontono lietuvių skaičiaus irgi nemažai, bet esant įstojimui veltui, aplikantų gauti bus ne taip sunku.

* * * * *

Nežinia kaip šiemet Edmontone Liaudies Balso udarninkai pasirodys. Kai kurie jau turi po kiek surinkę. Kiti išvažinėję po kempes, bet rengiasi gerai pasidarbuoti.

* * * * *

Apie Edmontoną oras nešaltas. Sniego kaip ir nėra, nors jau gruodžio mėnesio vidurys. Kitais metais tuom laiku būdavo nemaži šalčiai ir stora eilė sniego.

* * * * *

Aną syk prie Eatono krautuvės automobiliuje sėdinti moteris numirė. Vyras tuo laiku buvo nuėjęs į krautuvę nusipirkti reikmenų ir sugrįžęs atrado moterį negyvą. Daktarai pripažino, kad sustojo veikti širdis.

* * * * *

Jau gal 10 sąvaičių, kaip "General" ligoninėj guli lietuvis Antanas Piščikas. Jis prekiniu traukiniu važiuodamas peršalo ir nuo to, kaip anglai sako, gavo "bad cold." Vyras neturi čionai savo giminių ir yra beturtis. Jį gydo klinika, bet daktarai blogai prižiūri. Lietuviai, nepamirškite nueiti jį atlankyti.

Artojas

Miškų Baronai Gudravoja Del Didesnių Pelnų

Smooth Rock Falls. — Čionai prie pirmos kempės randasi popierio malūnas, kuris priklauso Abitibi kompanijai, kuri yra viena iš didžiausių Kanados miškų kompanijų. Kiek man žinoma, kompanija turi Kanadoje penkis popierio malūnus.

Šioje kempėje dirba keli šimtai darbininkų, iš kurių miškų baronai spaudžia didelius pelnus. Darbininkai už 16 pėdų ir pusės rąstų nukirtimą gauna po 5 centus. Tokius rąstus turi suridinti į krūvas ir iškirsti 14 pėdų kelią prie jų privažiavimui. Kiekvienas gali suprasti, kiek jis pajėgtų uždirbti, jei jam prisieitų apie 20 colių storumo rąstai ridinti per gilų sniegą ir iškirsti tinkamus kelius.

Pamatė ir kapitalistai, kad darbininkai nenorės tokį sunkų darbą atlikti už mažą atlyginimą. Jie išrado darbininkų apgavimui kitokį kelią. Jie patys neėmė vadovauti tokiam išnaudojimui, bet darbus atidavė kontraktoriams. Kontraktoriai paėmę po 10,000 kordų sukirsti juos atidavinėjo mažesniems kontraktoriams, kurie apsiėmė po 1,000-2,000 kordų, pasiėmė po porą desėtkų darbininkų ir dirbo. Kitiems atrodo, kad prie tokių sąlygų nėra išnaudojimo, nes ir kontraktoriai mažai gauna. Tokia sistema buvo panaudota, kad apgauti nekurius darbininkus. Čia dirbantieji gali matyti, kad aš neklystu taip sakydamas. Juk 1934 metais miškų darbininkai sustreikavo už algų pakėlimą, tada tie šop-kontraktoriai vilkosi į uniformas ir stojo į mušeikų gaujas ir su kirviais pastodavo streikieriams kelią.

Šiandien ir toks pat išnaudojimas, bet išnyko šop-kontraktorių sistema. Tačiau ir dabar yra tokių, kurie tiki bosų gudrumams. Kuomet jiem paaiškini, kad kirsdamas kordus daugiau gausi, negu kad dabartiniais rąstais, gauni atsakymą kad vandeniu plukdo už tad in kerta tokius ilgus. Toki many mai yra didžiausios nesąmonės, juk vanduo plukdo bile kokio ilgumo medžius. Be to, jeigu darbininkas nukerta per dieną tik 35 rąstus, ne tik kad jis maža uždirba, bet gauna ir tinginio vardą, nors per dieną dirba, kad net nugara braška.

Miškų darbą aš nelyginu prie žmoniškų darbų, bet prie mulų darbų, kurie yra pajungti po pavalkais. Jau senai laikas atėjo, kuomet darbininkams reikėjo pamesti visas iliuzijas ir rimtai griebtis organizavimosi ir vieningai eiti prie savo reikalų gerinimo.

Keliautojas

Būkime Liaudies Balso Rėmėjais ir Platintojais

Kiekvieno susipratusio ir laisvai protaujančio darbininko garbė reikalauja iš jo dirbti darbininkų klasės naudai. Kaip tik dabar mums atėjo eilė pasirodyti, kaip mes įvertiname lietuvių darbininkišką spaudą. Spauda yra brangus gyvenimo kelrodys. Tačiau spauda yra klasinė: buržuazinė ir darbininkiška.

Darbininkiška spauda yra jauniausia; ji gimė sunkiose gyvenimo sąlygose. Jos priešai yra žiaurūs ir be gailestingi, bet ji stipri tame, kad laimėjimai yra jos pusėj. Kiekvienas susipratęs darbininkas yra patenkintas, kuomet turi ant savo stalo laikraštį ar knygą, kur išdėstyta jo reikalai. Malonu jam skaityti žinios iš pasaulinio darbininkiško veikimo. Ten aprašomos darbininkų nelaimės ir laimėjimai. Smagu skaityti tokią spaudą.

Bet po visų smagumų reikia neužmiršti, kad daug mūsų draugų ir pažįstamų ant stalų neturi nei jokio laikraščio. Sunku įsivaizduoti kaip žmogus gali gyventi užsigrįžęs nuo viso pasaulio. Aš tikras esu, kad daugelis darbininkų sutiktų kalėjime pabūti po porą mėnesių į metus, negu visus metus būti be spaudos. Darbininkiška spauda yra akis, kuri pamato visą pasaulį.

Dabartiniu laiku eina Liaudies Balso vajus. Kurie neturite minėto laikraščio, užsiprenumeruokite! Papuoškite savo stalą darbininkišku laikraščiu! Draugai pakalbinkime savo pažįstamus užsiprenumeruoti Liaudies Balsą! Gaukime nors po vieną naują skaitytoją.

Reikalaukite blankų iš rajonų sekretorių ar tiesiog iš Liaudies Balso administracijos ir parinkite prenumeratų ir aukų. Kempių, farmų ir miestų darbininkai prisidėkite prie Liaudies Balso vajaus.

S. P.

PRAKALBOS IR DISKUSIJOS

GRUODŽIO 27 D. (SEKMADIENYJE) 2 V. PO PIETŲ, LIETUVIŲ SVETAINĖJ, 6 DENISON AVE., ĮVYKS

Prakalbos ir Diskusijos

Bus paminėta keturių darbininkų vadų sušaudymas Lietuvoje prieš 10 metų.

Kitoj kalboj bus atsakyta, kaip Grigaitis painiojo Marksо mokslą laike savo prakalbų Toronte. Po kalbos daug laiko skiriama viešosioms diskusijoms.

Tokių diskusijų laukia dauguma torontiečių. Kam rūpi apginti Grigaičio kalbą, prašome atsilankyti. Manoma, kad Grigaičio šalininkai neatsisakys apginti savo autoritetą?

Kiekvienas atsilankęs gaus balsą savo mintims išreikšti.

Įžanga laisva ir jokių rinkliavų nebus.

Švietimo Komisija

NEBŪK ŽILAS

Stebūklingos gyduolės, kurios panaikina žilumą, plaukų slinkimą ir plaiskanas. Šias gyduoles privalėtų turėt kiekvienas, kuriam žyla, slenka arba plaiskanuoja plaukai. Jos atitaiso žilus plaukus koki buvo, bet nėra dažai. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol išrasta. Specialiai supažindinimui pasiūlome didelį $2.00 pakelį už $1.00. Užsisakyk šiandien ir sutaupyk dolerį. Jeigu nebūsite pilnai patenkinti, jums pinigai bus sugrąžinti. Reikalaujame agentų.
VALORTONE NERB. CO. Dt. 2 Box 305, Clinton, Indiana, USA

Tel. PL 9659 Gyv. DO 5947

J. M. ROSENFELDAS
Lietuvis Advokatas

Atlieku visus teismų patarnavimus, parūpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.
20 St. James St. E. Kamb. 26 MONTREAL, QUE.
Sulyg susitarimo priimu klijentus ir vakarais gyvenamoj vietoj: 451 Edward Charles.

KELIONĖS Į LIETUVĄ

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

BALTASIS ŠVEDŲ LAIVYNAS

Nuolatinis susisiekimas

NEW YORK—KLAIPĖDA

Per Gothenburgą, Švediją

Patogi, Greita Kelionė Pigios Laivakortės

Išplaukimai laivų iš New Yorko

DROTTNINGHOLM, Sausio 20,
Vasario 16, Kovo 13,
GRIPSHOLM, ---------- Kovo 13,
DROTTNINGHOLM, --- Bal. 15.

Platesnes žinias apie kelionę teikia nemokamai ir parduoda laivakortes visi autorizuoti laivakorčių agentai ir visi Švedų Amerikos Linijos skyriai.

SWEDISH AMERICAN LINE
MONTREAL, QUE., 1410 Stanley St.
HALIFAX, 71 Upper Water St.
WINNIPEG, 470 Main St.
CALGARY, Union Building

FELIKSAS KEDZEUS

218 MANNING AVE., TORONTO, ONT.

Parduodu **WESTINGOHOUSE** ir kitų išdirbysčių radio, skalbiamas mašinas, elektrinius šaldytuvus, virtuvėms pečius, vandeniu apšildomus pečius, furnicas, blowers ir alejum kūrenamas mašinas.

Hedges Bros, 637 College Str. Telefonas: LO 1247

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per DOMINION TICKET OFFICE
143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344
Seniausia ir patinkamiausia šipkarčių kontora. Gyvuoja per 18 metų. Šipkartes, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų.
S. Heifetz, menedžeris

Lit. Tautos Knygų Rūmų Knygų Saugykla